

SAMEN VOOR ALKMAAR

**GROEN
LINKS PvdA**
Alkmaar

VERKIEZINGSPROGRAMMA

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Lieve Alkmaarder,

Met trots presenteer ik je ons verkiezingsprogramma voor Alkmaar en haar 13 dorpskernen. Het is geschreven door en met Alkmaarders die echt betrokken zijn bij de toekomst van Alkmaar, omdat zij hier wonen, werken en leven. Alleen, samen of met hun kinderen.

Als lijsttrekker van GroenLinks-PvdA Alkmaar vind ik dat we het als Alkmaarse politici echt nog veel beter kunnen en moeten doen. Kijken naar de toekomst. Hoe maken we onze stad en onze dorpen mooier? Wat voor gemeente zijn wij en wat willen we achterlaten voor onze kinderen? Ik wil geen keuzes doorschuiven, maar aanpakken en doorpakken.

Groener, duurzamer, socialer, eerlijker en financieel gezonder.

Wij willen nu inzetten op betaalbaar wonen voor iedereen: jong, oud en ook voor kwetsbare groepen. De gemeente moet hier echt hard aan de bak.

Wij werken hard aan een mooie, groene en duurzame gemeente. Waar huizen snel comfortabel geïsoleerd zijn en we kunnen rekenen op betaalbare groene stroom en duurzame warmte. Waar we flink vergroenen en de natuur versterken.

Wij willen gelijke kansen voor iedereen. In Alkmaar groeien 2500 kinderen op in armoede. Dat kunnen we niet accepteren. Alle inwoners moeten kunnen meedoen.

Wij willen dat iedere Alkmaarder kan rekenen op schone en onderhouden straten en parken, een bibliotheek, sporthal of opvoedpunt die open blijft en een gemeente die klaarstaat als het nodig is. Hiervoor moeten we Alkmaar weer financieel gezond krijgen.

Wij willen polarisatie en discriminatie fel bestrijden. Iedereen moet veilig in Alkmaar over straat kunnen en iedereen is gelijkwaardig. Onze diversiteit maakt ons tot een fantastische kleurrijke gemeente.

Wij zetten in op een nieuwe, veiligere, betere manier van omgaan met verkeer. De stad loopt vast en verkeersongelukken nemen alleen nog maar toe. De openbare ruimte moet weer van iedereen zijn.

Ik voel me thuis in ons prachtige Alkmaar. Maar er is nog veel werk te verzetten om Alkmaar klaar te maken voor de toekomst. Ik ben trots om dat samen te doen met een prachtige lijst van betrokken, kundige en sociale mensen uit alle hoeken van onze gemeente. Je kan erop rekenen dat wij er alles aan gaan doen om dit programma uit te voeren en Alkmaar weer in beweging te brengen. Samen vooruit!

Maaike Kardinaal

Inhoud

Inleiding	4
1. Betaalbaar wonen in een fijne buurt	6
2. Betrouwbaar, solidair en inclusief bestuur	14
3. Meedoen vanuit vertrouwen: een eerlijk en sociaal Alkmaar	22
4. Fijn leven en kansen voor ontwikkeling	32
5. Een groene, duurzame economie en gemeente	37
Verantwoording en colofon	45

Inleiding

Voor je ligt het verkiezingsprogramma van GroenLinks-PvdA Alkmaar. Een ambitieuze agenda voor de toekomst met concrete voorstellen om onze stad en onze mooie dorpen vooruit te helpen. Samen met jou - inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en iedereen die dat wil.

Ons programma is gebaseerd op vijf kernwaarden, waar je ons altijd aan mag houden: vertrouwen, samenwerking, solidariteit, toekomstbestendigheid en daadkracht. Vanuit die waarden, en op basis van gesprekken met talloze inwoners, ondernemers en organisaties, schetsen wij een beeld van waar we heen willen. Betaalbaar wonen in fijne wijken. Een eerlijk en sociaal Alkmaar. Een groene economie in een gezonde gemeente. Dat beeld vullen we in met plannen waar we de komende vier jaar mee aan de slag gaan. Zodat iedereen mee kan doen en een kans heeft op een goed leven.

Vertrouwen

Vertrouwen is de basis van elke gemeenschap, groot of klein. Vertrouwen dat iemand in de straat je helpt met de dakgoten schoonmaken als je dat zelf niet (meer) kan. Vertrouwen in een buurt om samen een parkeervraagstuk aan te pakken. Vertrouwen in de (lokale) overheid om voor goede en toegankelijke publieke voorzieningen te zorgen. Dat vertrouwen is de basis van een fijn bestaan. De laatste jaren zijn te veel mensen dit vertrouwen kwijtgeraakt. Zij hadden hier een goede reden voor. Populistische politiek heeft groepen tegen elkaar opgezet en de verdraagzaamheid is verdwenen. Beleid is doordrenkt van een 'ikke, ikke, ikke' mentaliteit. Processen zijn centraal gesteld, niet de mensen zelf.

GroenLinks PvdA Alkmaar vindt dat de politiek het goede voorbeeld moet geven. Door de behoeften van onze inwoners centraal te stellen. Door te luisteren naar hun wensen en die van de professionals in de praktijk. Daarom versoepelen we de regels voor de bijstand. Maken we het eenvoudiger voor inwoners om, alleen of samen, een woonvorm te bouwen die bij hen past. Geven we ambtenaren in de uitvoering meer ruimte om maatwerk te bieden. Wij gaan uit van wat wél kan, niet van waarom zaken niet zouden kunnen.

Samenwerking

Zonder elkaar zijn we nergens. Samenleven met de mensen om ons heen geeft ons zekerheid, voldoening, een gevoel van verbondenheid. Dat begint dichtbij: een

schroevendraaier lenen bij de burens, een praatje in het park, een arm om je heen als het tegenzit. Maar ook een fijn buurthuis met koffie, een mooi theater en een goede school voor je kinderen.

GroenLinks-PvdA Alkmaar gelooft in de kracht van samenwerking. Daarom trekken we samen met woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars op om voor meer betaalbare woonruimte te zorgen. We geven jongeren een plek waar ze zichzelf kunnen ontwikkelen en die ze zelf mogen beheren. Als een straat opnieuw ingericht wordt, mogen omwonenden zelf beslissen of ze meer parkeerplaatsen of meer groen willen. We geven woningzoekenden een stem in de inspraak bij bouwprojecten. En we zetten een loket op voor burgerinitiatieven, net zoals ondernemers hun eigen ondernemersloket hebben.

Solidariteit

Solidariteit betekent dat er iemand voor je is als het even tegenzit. En omgekeerd, dat je omziet naar anderen die jouw hulp nodig hebben. Het is onacceptabel dat in een rijk land als Nederland mensen met minder geld jaren korter leven dan mensen met meer. Het is onacceptabel dat asielzoekers, waaronder veel kinderen, in noodopvangvoorzieningen moeten slapen omdat een deel van de gemeenten, waaronder Alkmaar, te weinig doet om reguliere opvangcapaciteit te realiseren. En het is onacceptabel dat er bezuinigd wordt op onze kwetsbaarste inwoners en basisvoorzieningen zodat Alkmaar de laagste OZB van Nederland houdt.

Solidariteit is het fundament van onze partij: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Voor ons beleid betekent dit dat we de bezuinigingen terugdraaien op de individuele inkomensvoorziening, op de collectieve ziektekostenverzekering voor minima en op de bijstand. We vergroten het bereik van gemeentelijke armoederegelingen tot mensen die 150% van het sociaal minimum verdienen. We dragen naar draagkracht bij aan de benodigde asielopvang. Helpen mensen die dit zelf niet kunnen betalen bij het verduurzamen van hun woning, zodat ook zij profiteren van lagere woonlasten. En vragen iets meer OZB, zodat we minder hoeven te bezuinigen op onze collectieve voorzieningen.

Toekomstbestendigheid

De keuzes die we nu maken, hebben invloed op de levens van onze kinderen, kleinkinderen en alle generaties daarna. Klimaatverandering is een van

de grootste uitdagingen van onze tijd. We worden wereldwijd steeds meer blootgesteld aan extreem weer, hitte, wateroverlast en droogte. Om dit zoveel mogelijk te beperken moeten we de Alkmaarse bijdrage aan de opwarming van de aarde stoppen. Als we nu te kwistig omgaan met grondstoffen, blijft er voor onze kinderen niets over. Als we nu bezuinigen op jeugdzorg, hebben jongeren daar de rest van hun leven last van. Maar als we nu investeren in verduurzaming, in maatregelen voor klimaatadaptatie en in goede publieke voorzieningen, hebben we daar over tientallen jaren nog steeds plezier van.

Daarom kiezen wij voor structurele oplossingen, zetten we duurzaamheid voorop, en investeren we in preventie. Bijvoorbeeld in de jeugdzorg en schuldhulpverlening. We zetten in op de bouw van levensloopbestendige en duurzame woningen. We investeren in digitalisering, de digitale tweeling en verantwoorde inzet van AI, stimuleren een circulaire economie, lokaal eigenaarschap, talentontwikkeling en een levendige stad met wijken die ruimte bieden voor ontmoeting, creativiteit en innovatie.

Daadkracht

Alkmaar verdient een daadkrachtig bestuur. Een bestuur met partijen die verder kijken dan de wensen van hun eigen achterban of de grenzen van hun eigen fantasie. Waarin coalitie en oppositie samenwerken om de problemen in onze gemeente op te lossen. Een gemeentebestuur dat samen met inwoners kijkt wat het beste is voor de stad en de dorpen en dat vervolgens

ook doet. Ook de gemeente Alkmaar trekt zich nog te vaak terug, verschuilt zich achter onderzoeken en pakt geen regie op grote vraagstukken als klimaatverandering, vergrijzing, verlies van natuur of de woningnood. GroenLinks-PvdA Alkmaar staat voor een gemeentebestuur dat problemen wél aanpakt. Niet voor zich uitschuift of afschuift op een zondebok. En daarbij nadrukkelijk de inbreng van andere partijen waardeert. Een bestuur met lef, dat niet bang is om keuzes te maken die onze gemeente vooruithelpen.

Daarom maken we van de Bestevaerbrug een fietsbrug, zodat er meer ruimte is om woningen te bouwen. Maken we van woningbouw langs het Alkmaars Kanaal opnieuw een topprioriteit en investeren we in de ambtelijke capaciteit om dat waar te maken. Stellen we veiligheid en leefbaarheid echt voorop in de mobiliteitsvisie door overal binnen de bebouwde kom 30km/u de norm te maken. Bouwen we de Skaeve Huse waar al tien jaar over gepraat wordt en maken we van Overstad een fijn woon- en werkgebied in plaats van een grote parkeerplaats.

Wij hopen dat u zich kunt vinden in deze uitgangspunten en ons het vertrouwen van uw stem schenkt. Alkmaar kan beter en Alkmaar verdient beter. Samen met inwoners, ondernemers, onze buurgemeenten, de provincie en het Rijk bouwen we aan een beter, mooier, leuker en gezonder Alkmaar. In zowel de stad als de dorpen. Help je mee?

1. Betaalbaar wonen in een fijne buurt

Een thuis is veel meer dan een huis. Het is de plek waar we tot rust komen, waar je kan zingen terwijl niemand je hoort en waar we met familie en vrienden samen kunnen zijn. Een thuis is ook de omgeving waar je woont: de straat, de buurt, het dorp of de stad. Met voldoende groen en ruimte om gezond te kunnen leven. Alkmaar heeft dat. Het is een prachtige stad met prachtige dorpen, waar vrijwel al onze inwoners met plezier wonen.

Maar niet iedereen. Te veel jongeren wachten nu op hun eerste huis. Te veel ouderen willen wel verhuizen, maar niet als ze er dan op achteruit gaan. Te veel mensen betalen schandalig veel voor een huurwoning, omdat ze gedwongen zijn op de vrije markt te huren. Volgens GroenLinks-PvdA kan en moet dit anders. Daarom hebben wij hoge ambities. Er moeten snel meer betaalbare huizen komen. In fijne buurten, waar mensen over 100 jaar nog steeds willen wonen. Om die ambities waar te maken, is samenwerking nodig. Met de woningbouwcorporaties, die wij als strategische partners beschouwen, met projectontwikkelaars, en met onze inwoners. Gezamenlijk kunnen we Alkmaar nog mooier maken dan het nu al is, en zorgen dat ook de volgende generatie hier een thuis kan vinden.

1.1 Meer betaalbare huizen

De afgelopen periode is de vaart uit de woningbouw geraakt. Er liggen mooie plannen, maar het duurt veel te lang voor die van de grond komen. Dat gaan we anders doen. De komende vier jaar gaat GroenLinks-PvdA Alkmaar de ontwikkeling van woningbouw in Alkmaar versnellen, met aandacht voor de woonomgeving: de inrichting van de openbare ruimte en voldoende voorzieningen. We gaan de prachtige ambities die er zijn voor de gebieden langs het Alkmaars Kanaal realiteit maken. Inclusief onze droom van een zes kilometer lang natuurrijk Kanaalpark. Langs het Kanaal bouwen we gemengde wijken in nieuwe stedelijke woongebieden. Met appartementen en collectieve woon-/zorgvoorzieningen voor ouderen, starterswoningen met collectieve voorzieningen voor jongeren. En we kijken verder. We werken aan de ontwikkeling van de stationsgebieden en aan een toekomstvisie voor het terrein van de rioolwaterzuivering.

Snelheid gaat wat ons betreft hand in hand met kwaliteit. Nieuwe woningen moeten niet alleen

betaalbaar, maar ook toekomstbestendig zijn. Een mooie, duurzame woning in een groene en gezonde omgeving waar je over vijftig jaar nog steeds graag wilt wonen, levert meer op dan een tijdelijke flexwoning. Met goede woningen die langer staan, creëren we sterke wijken en gemeenschappen. Mensen voelen zich er thuis, letten een beetje op elkaar en houden zelf de omgeving mooi.

Meer betaalbare huizen: wat gaan we doen?

Woningbouw topprioriteit. We investeren in ambtelijke capaciteit om de ontwikkeling van 15.000 woningen langs het Alkmaars Kanaal weer op stoom te krijgen. In Overdie verplaatsen we hiervoor bedrijven om woningbouw mogelijk te maken. We zetten ons in voor versnelde verplaatsing van de rioolwaterzuiveringsinstallatie in de Bergermeer om ook hier ruimte te maken voor woningbouw, groen en recreatie. Het geld dat Alkmaar van het Rijk krijgt in het kader van de regeling voor grootschalige ontwikkelgebieden, zetten we hiervoor in.

Kwaliteit en samenhang bij nieuwe wijken. Een stadsbouwmeester bewaakt de kwaliteit, samenhang en herkenbaarheid van de verschillende deelgebieden.

Strategisch partnerschap. We vormen een strategisch partnerschap met de woningbouwcorporaties en trekken samen met hen op om in elk nieuwbouwproject 30% sociale huur te realiseren. En nog eens 40% middenhuur, liefst ook te bouwen door een corporatie, of betaalbare koopwoningen tot de NHG grens. Zo wordt twee derde van alle nieuwbouwwoningen betaalbaar voor gewone Alkmaarders.

Woonraad Nieuwbouw. We richten een 'Woonraad' op voor nieuwbouw, waarin de stem van mensen die een woning zoeken - starters, senioren, doorstromers — nadrukkelijk meetelt bij keuzes over programma, betaalbaarheid en leefomgeving. Zo sluit Alkmaar aan bij landelijk beleid en goede voorbeelden in steden als Amsterdam en Utrecht. Een Woonraad voorkomt dat de besluitvorming wordt gedomineerd door (enkele) individuele bezwaren en helpt om discussies in een vroeg stadium te kanaliseren. Zo ontstaat er meer draagvlak en minder vertraging in het proces.

Actief grondbeleid. We verruimen het budget voor strategische aankopen en gaan weer een actief grondbeleid voeren. Als we grond uitgeven, verbinden we daar voorwaarden aan voor wat er gerealiseerd

wordt. We kijken altijd of gemeentelijke gronden ingezet kunnen worden voor specifieke doelgroepen of maatschappelijke opgaven en wegen dit af tegen financieel belang.

Eerlijke en betaalbare erfpacht. We bevriezen het tarief voor erfpacht (canonpercentage) op een niveau waarop de inkomsten voor de gemeente gelijk blijven aan wat ze nu zijn. Daarnaast onderzoeken we of we, net als in bijvoorbeeld Utrecht, erfpacht weer actief in kunnen gaan zetten als instrument om starterswoningen te stimuleren.

Lagere parkeernormen. We kijken waar parkeernormen omlaag kunnen om projecten mogelijk te maken. Hierbij gebruiken we bestaande onderzoeken waaruit blijkt dat parkeernormen bij sociale woningbouw lager kunnen. Waar mogelijk bouwen we parkeerhubs of stimuleren deelauto's.

Toekomstbestendig bouwen en renoveren. We stimuleren circulair, modulair en bio-based bouwen en renoveren.

Beter gebruiken bestaande woningbouw. In bestaande woonwijken kijken we waar we woningen toe kunnen voegen zonder de laatste stukjes groen vol te bouwen. Door woningen te splitsen en soepeler regels voor hospitaoverhuur, mantelzorg- en kangoeroewoningen. En door nu keuzes te maken voor locaties die de gemeente bezit, maar waar we niets mee doen.

Leegstand bestrijden. Leegstand pakken we actief aan. We voeren een leegstandsverordening in en gaan belasting heffen op woningen en andere panden die langer dan zes maanden leeg staan en zorgen dat er ambtelijke capaciteit is om hierop te handhaven.

Meer doorstroming. In samenspraak met de corporaties gaan we bewezen effectieve methoden inzetten om doorstroming te bevorderen, zoals doorstroomcoaches, samenwonen op proef of het kunnen optellen van je wachttijd als je samen een huurwoning betreft en er daarbij twee achterlaat. Ook een goede samenstelling van het nieuwbouwprogramma moet bijdragen aan het bevorderen van doorstroming.

Bestevaerbrug

Al sinds de jaren '60 wordt gepraat over een extra brug over het Kanaal die Overdie en Oudorp met elkaar verbindt. Wat GroenLinks-PvdA betreft wordt dit een wandel- en fietsbrug. Zo verbinden we de verschillende wijken van het Alkmaars Kanaal met elkaar en maken we voorzieningen bereikbaar voor inwoners aan beide kanten van het kanaal. We kiezen nadrukkelijk niet voor een extra autobrug. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat die enorm duur wordt (minstens 140 miljoen euro), de verkeersproblemen in Alkmaar niet oplost, zorgt voor minder en daardoor duurdere huizen, en leidt tot extra sluipverkeer door Oudorp én de nieuwe wijk in Overdie.

Tijdelijke flexwoningen. Om snel de ergste nood aan te pakken, kunnen hoogwaardige flexwoningen een opstap zijn naar vaste woonvormen. Voor bijvoorbeeld studenten, gescheiden ouders, statushouders en jongeren. Om te voorkomen dat mensen te lang in een tijdelijke woning moeten blijven wonen, geven we urgentieverklaringen af aan mensen die drie jaar in een flexwoning wonen. Zo houden we dit deel van de woningvoorraad ook echt flexibel en krijgt iedereen de kans op een 'echte' woning.

Inbreng bewoners bij renovatie en herinrichting.

Bij de keuze van de aanpak van verouderde sociale huurwoningen hechten we samen met de woningcorporaties aan het belang en de inbreng van de bewoners. Bij keuzes voor sloop/nieuwbouw of renovatie moeten circulariteit, verduurzaming en behoud van cultuurhistorische waarden meetellen. Als een straat heringericht wordt, geven we bewoners hier echte zeggenschap in.

Zuinig op cultureel erfgoed. Ons cultureel erfgoed bepaalt mede de identiteit van onze stad en dorpen. Monumentale panden als oude kerken, boerderijen of fabrieken worden zoveel mogelijk herbestemd en in onze omgevingsvisie borgen we behoud van cultuurhistorische waarden en erfgoed.

Bestevaerbrug fietsbrug. We bouwen een fiets- en wandelbrug om Overdie en Oudorp met elkaar te verbinden. Hierdoor kunnen er meer huizen gebouwd worden dan bij een autobrug en wordt de nieuwe wijk niet meteen een sluiproute voor als de ring vast staat, maar een fijne autoluwe woonwijk.

Van parkeerplaats naar woningen. We slopen parkeergarage de Karperton en bouwen hier woningen voor in de plaats. Overstad transformeren we van een grote parkeerplaats naar een groen stadshart.

1.2 Fijne buurten

Een thuis is meer dan een dak boven je hoofd. En een stad of dorp is meer dan een verzameling huizen. Daarom wil GroenLinks-PvdA Alkmaar niet alleen investeren in woningbouw, maar ook in het bouwen van gemeenschappen en fijne buurten. Zowel in de bestaande wijken als de nieuwbouw. Groen speelt daarin een grote rol, maar ook toegankelijke speelplekken voor kinderen en ontmoetingsplaatsen voor ouderen en jeugd. Een openbare ruimte die uitnodigt tot beweging, ontmoeting en recreatie, waarin vrouwen zich veilig voelen.

We bouwen ook fijne wijken door extra geld uit te trekken voor buurthuizen, wijkcentra en jeugd- en jongerenwerk. We kijken wat er nodig is om deze voorzieningen voor en door wijkbewoners in de toekomst op peil te houden en hoe we wijkcentra multifunctioneel kunnen maken door er bijvoorbeeld ook zorgaanbieders als buurtzorg, fysiotherapeuten of diëtisten in te huisvesten, of een kleine bibliotheek.

Fijne buurten: wat gaan we doen?

Alternatieve woonvormen stimuleren. We richten een speciaal loket in voor mensen die met anderen een woongemeenschap (bijvoorbeeld voor senioren) willen vormen. Dit loket denkt actief mee over mogelijkheden. Wooncoöperaties die betaalbare huizen bouwen, kunnen tegen sociale grondprijzen gemeentegrond kopen.

Minder blik op straat. Om ruimte te maken voor wonen, groen en bewegen zetten we in op minder auto's. Bij nieuwbouw hanteren we een lagere parkeernorm. We zetten ons in om parkeerplaatsen op straat waar overcapaciteit is een andere bestemming te geven.

Geluidsoverlast tegengaan. Wij zijn voorstander van nieuwe of betere geluidsschermen daar waar overlast door luidruchtig verkeer wordt ervaren. Bijvoorbeeld bij de N9 en de N242.

Fietsparkeren. We zorgen bij nieuwbouw voor voldoende plekken om fietsen te parkeren met een fietsparkeernorm. We gaan ook door met het uitbreiden van fietsenstallingen.

Ruimte voor leefstraten. We geven inwoners de mogelijkheid om hun eigen straat, wanneer hier voldoende draagvlak voor is, in te richten als leefstraat. Bijvoorbeeld door parkeerplaatsen te vervangen met groen, de straat in te richten als woonerf of doorgaand verkeer te weren.

Alternatieven voor bouwen en wonen. We vergemakkelijken bouwen in collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) en maken ruimte voor wooncoöperaties, woongemeenschappen en andere collectieve woonvormen.

Kwaliteit van woonwijken en openbare ruimte.

We bewaken de kwaliteit van zowel nieuwe als bestaande woonwijken. Door te zorgen voor voldoende groen en dat de buitenruimte aansluit bij de behoefte van de mensen die er wonen. In wijken met veel kinderen betekent dat extra speelplekken voor kinderen, of chillplekken voor de jeugd. In wijken met veel ouderen bijvoorbeeld extra bankjes. Waterpartijen of pierenbadjes zorgen voor verkoeling in de zomer, goed onderhouden wandelpaden en buitensportvoorzieningen nodigen uit tot beweging.

Extra geld voor buurt- en dorps huizen en wijkcentra.

We evalueren het beleid om van wijkcentra, buurthuizen en dorps huizen 'bewonersondernemingen' te maken. En investeren in extra personeel, zodat iedere wijk een laagdrempelig aanspreekpunt voor allerlei problemen krijgt. In Overdie gaan we met de buurt in gesprek over nieuwbouw van buurthuis Overdie Ontmoet in combinatie met woningbouw.

Laagdrempelige inloop. Als het aan ons ligt, organiseren we in alle wijkcentra, buurthuizen en dorps huizen een laagdrempelige inloop voor allerlei problemen die inwoners van onze gemeente kunnen ervaren. Van hieruit wordt snel doorverwezen naar passende oplossingen en, indien nodig, een 'vinger aan de pols' gehouden. Inwoners die hier baat bij hebben worden vanuit deze centra actief benaderd. In navolging van verschillende andere gemeenten kijken we of 'buurtverbinders' of andere vormen van actieve bewonersbenadering vanuit de buurthuizen en wijkcentra een rol kunnen spelen in het tegengaan van eenzaamheid.

Een nieuw buurthuis voor Nieuw Overdie

In Nieuw Overdie staat het Buurthuis 'Overdie Ontmoet', een belangrijke ontmoetingsplaats voor veel mensen en culturen uit de wijk. Het gebouw waar zij in zitten is oud en dringend aan vervanging en verduurzaming toe. GroenLinks-PvdA ziet hier een mooie kans. Waarom bouwen we niet een nieuw buurthuis, op de begane grond van een appartementencomplex? Waar bijvoorbeeld ook dementerende migranten ouderen uit de wijk kunnen wonen, die elke ochtend een koffieochtend in het buurthuis hebben en verzorging krijgen van hun kinderen. Of jongeren die iets meer begeleiding nodig hebben om hun leven op de rit te krijgen en in het buurthuis werkervaring op kunnen doen. Of gewoon jongeren die het al lang perfect op de rit hebben en in de wijk willen blijven wonen. Of ouderen in het algemeen, die in het buurthuis hun creatieve dagbesteding kunnen doen, erboven wonen en hun eerdere huis "beschikbaar" stellen voor jonge stellen waardoor er weer wat meer doorstroming komt.

Wij gaan graag met het bestuur van het buurthuis én de omliggende wijk in gesprek over de vraag wat een goede invulling van deze locatie is. Waar is behoefte aan? Hoe behouden we het buurthuis voor de buurt? En hoe bouwen we dit uit tot een voorbeeld voor andere wijken? Als het aan ons ligt, staat er over vier jaar een nieuw buurthuis, mét appartementen, waarmee we weer 100 jaar vooruit kunnen.

1.3 Radicaal vergroenen

Een fijne buurt is vooral ook een groene buurt. We genieten niet alleen van de natuur, we kunnen niet zonder. Frisse lucht, kwetterende vogels en water waarin je kunt zwemmen - dat hoort bij een gezonde leefomgeving. De natuur in Nederland is er slecht aan toe en we willen dat de gemeente actie onderneemt. In de stad en de dorpen gaan we radicaal vergroenen.

GroenLinks-PvdA Alkmaar hanteert het uitgangspunt:

groen waar het kan, steen waar het moet. We stimuleren tuinen zonder tegels, groene daken en gevels en duurzaam watergebruik.

Wij zetten versneld in op de gezamenlijke vergroening van straten, pleinen en parken waar de hittestress het grootst is, liefst met planten die hier van nature voorkomen. Er liggen namelijk grote kansen voor de natuur binnen de stad en de dorpen. Met onze mooie parken als kloppende groene harten. Zo brengen we een groene revolutie op gang die zorgt voor een leefbare en prettige buurt.

Hans de Riesstraat: voorbeeld van radicaal vergroenen

Alkmaar is goed in vergroenen, sinds een impuls van GroenLinks-PvdA in 2019 is meer dan 50.000 vierkante meter aan steen vervangen door groen. Bijvoorbeeld op plekken als de Hans de Riesstraat in de Daalmeer. Samen met inwoners heeft de gemeente hier stenen eruit gehaald en de straat een groene en biodiverse oase gemaakt. Nieuwe bomen en wilde bloemen geven een impuls aan de natuur in de omgeving. En door de ruimte voor opvang van water is de straat ook klaar voor de toekomst gemaakt. Een prachtig voorbeeld voor de rest van de gemeente!

In een tijd van klimaatverandering, wateroverlast, biodiversiteitsverlies en verdichting van Alkmaar is versterken van groen geen luxe, maar een urgente noodzaak. Door radicaal te vergroenen kunnen we veel bereiken:

- Stimuleert beweging, ontspanning en stressreductie verbetert de gezondheid en welzijn van mensen.
- In de directe omgeving verlaagt meer groen depressie bij mensen.
- Groen verlaagt de kosten van gezondheidszorg en maatschappelijke schade.
- Versterkt sociale cohesie, ontmoeting en veiligheid.
- Betere luchtkwaliteit en vermindering van fijnstof en schadelijke stoffen.
- Vermindering van hitteoverlast in buurten.
- Groen vangt regenwater op, dit zorgt voor minder kans op overstromingen.
- Stimuleert biodiversiteit en ecologische veerkracht.
- Verhoogt de vastgoedwaarde, vestiging van bedrijven en aantrekkelijkheid van de gemeente.
- Maakt een gemeente beter bestand tegen extreme weersomstandigheden.
- Straalt uit dat Alkmaar een toekomstbestendige gemeente is waar mensen zich willen vestigen.
- Een gemeente die verantwoordelijkheid neemt voor nieuwe generaties. Zodat we weer 100 jaar vooruit kunnen.

Radicaal vergroenen: wat gaan we doen?

15.000 m² groen per jaar erbij. We maken vergroening van de buurt tot speerpunt. Groen in de buurt is gezond, goed voor de biodiversiteit, belangrijk voor het verlagen van de gevoelstemperatuur én groen maakt het makkelijker om elkaar te ontmoeten. We willen minimaal 15.000 vierkante meter groen per jaar toevoegen aan de openbare ruimte.

Kanaalpark aanleggen. We maken vaart met de aanleg van het Kanaalpark, een groene strook langs het kanaal die een groot deel van de stad verbindt.

Groen voor iedereen. Hier geven we voorrang aan de zogeheten regel 3-30-300. Dit houdt in dat je vanuit je raam thuis of op het werk minstens drie volwassen bomen ziet, de buitenlucht met minstens 30 procent is bedekt met een bladerdak en er binnen 300 meter van huis of werk een park of plantsoen aanwezig is.

Groenmonitor. In de duurzaamheidsrapportage van de gemeente wordt bijgehouden waar extra inzet nodig is per wijk om een gezondere, groene en plezierige leefomgeving te ontwikkelen. Hier wordt ook bijgehouden waar alle bomen staan.

Bomen compenseren. Als bomen gekapt moeten worden, wordt duidelijk aangegeven waarom. Gekapte bomen worden altijd een-op-een vervangen, het liefst zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke locatie.

Klimaatadaptatie. Er komt meer ruimte voor klimaatadaptatie: we leggen meer wadi's en ondergrondse regenwateropvang aan en we ontkoppelen de hemelwateropvang van het riool.

Hitte tegengaan. We pakken hittestress stevig aan door te vergroenen en met meer water in de openbare ruimte. We houden het hitteplan van de gemeente actueel zodat we voorbereid zijn op (extreme) hitte.

Groene tuinen en daken. De subsidies voor inwoners die hun tuin en dak vergroenen blijven, waar mogelijk breiden we die uit. Mensen die we niet kunnen overtuigen, zullen we overhalen tot actie door bijvoorbeeld een verordening voor het afkoppelen van regenwater of kortingen op rioolheffing.

Stadsnatuur. We ondersteunen burgers om hun eigen tuin, en hun openbare ruimte, natuurinclusief in te richten. We doen dit gifvrij en gericht op beplanting waar een grote diversiteit aan insecten behoefte aan heeft.

Wateroverlast voorkomen. Samen met het waterschap nemen we maatregelen voor klimaatadaptatie, zoals voldoende berging van regenwater. Dit betalen we uit de rioolheffing. Dat kost een paar euro per jaar extra maar voorkomt dat we straks meer betalen aan klimaatschade.

Genoeg groen bij inbreiding. Bij binnenstedelijk bouwen is altijd een plan voor voldoende groen, bomen en water. Ruimte voor groen gaat bij moeilijke keuzes ten koste van auto's, niet van woningen.

Stenen eruit, groen erin. We gaan 10 procent van de stenen op straat en stoep vervangen door groen. Dat kan bijvoorbeeld door van bepaalde tweebaanswegen een eenbaansweg te maken.

Parken beschermen. We maken stadsparken, zoals de Alkmaarderhout, gemeentelijke monumenten. Hiermee zorgen we dat deze ook voor volgende generaties behouden blijven.

Prioriteit voor stenen buurten. We gaan de meest versteende straten het eerst vergroenen.

Groene parkeerplaatsen. Nieuwe of te vervangen parkeerplaatsen leggen we aan met grasbeton.

Natuurvriendelijk groen(beheer). Voor een win-win voor mens en natuur maken we gebruik van inheemse bomen en planten die we ecologisch beheren in onze gemeente.

Schermerpark. We zetten ons in om een groen park met ruimte voor uitbreiding te realiseren aan de westrand van Stompertoren, in samenhang met de nieuwbouw die hier plaatsvindt.

Geestmerambacht natuurlijk, rustig en betaalbaar. Het Geestmerambacht is een prachtige plek om te recreëren, sporten en te genieten van de rust en de natuur, vooral voor inwoners van Alkmaar Noord. Dit willen wij graag zo houden. Wij zijn daarom geen voorstander van nog meer evenementen of grootschalige bouw in het gebied. We willen wél flink bezuinigen op de bestuurskosten door de samenwerking met de gemeente Dijk en Waard te versimpelen. De Groene Loper en het Strand van Luna zouden hierbij volledig door Dijk en Waard beheerd en betaald mogen worden.

1.4 Dorpen

Onze dorpen zijn een belangrijk en uniek onderdeel van onze gemeente. Leefbaar, kleinschalig en betaalbaar wonen voor de inwoners van de dorpen is voor GroenLinks-PvdA Alkmaar het uitgangspunt.

Leefbaarheid gaat over het behoud van voorzieningen zoals een school, en waar het kan een supermarkt of andere winkelvoorzieningen. Maar ook over verkeersveiligheid in en rond de dorpen, het onderhoud van dijk- en polderwegen en het oplossen van parkeerproblemen. En mogelijk maken dat jongeren in de dorpen kunnen blijven wonen. Daarom willen we vaart maken met woningbouwplannen en ruimte bieden de bestaande ruimte beter te gebruiken. Bijvoorbeeld door op grote erven een mantelzorgwoning te bouwen.

Dorpen: wat gaan we doen?

Dorpsagenda's uitvoeren. De afgelopen jaren is met elk dorp een ontwikkelagenda vastgesteld. De punten die hierin genoemd worden, willen we zoveel mogelijk de komende vier jaar realiseren.

Verkeersveiligheid voorop. De veiligheid op dijkwegen en in de dorpen zelf heeft prioriteit. We maken van de Julianalaan en Driemaster in de Rijp 30-km wegen. We vragen de provincie de snelheid op de N246 bij Markenbinnen te verlagen en om landbouwverkeer toe te staan op de N244 tussen De Rijp en de rotonde bij West-Graftdijk. Verder willen wij het witte bruggetje over de Noordervaart in Stompeloren openhouden voor voetgangers.

Bouw Stompeloren-West. Na jaren van praten, zit er eindelijk schot in de ontwikkeling van Stompeloren-West. We zorgen dat de komende periode de eerste paal geslagen wordt. Waarbij de rest van Stompeloren-West in fases gebouwd wordt, zodat ook in de toekomst jongeren uit het dorp er een huis kunnen bemachtigen. We maken vaart met woningbouwplannen voor de Baanbreker op Graft en onderzoeken samen met de inwoners van de dorpen de mogelijkheden voor nieuwe woningbouwlocaties in De Rijp, Grootchermer en Schermerhorn.

Beter gebruik van de ruimte. We versoepelen de regels om op grote erven een extra woning, bijvoorbeeld voor mantelzorg, te bouwen. En maken het makkelijker om schuren om te bouwen naar woningen, of een seniorenhofje te bouwen op de plaats van een boerderij.

Bouw voor onze jongeren. We passen de huisvestingsverordening aan, zodat nieuwbouw eerst beschikbaar gesteld kan worden aan kinderen van mensen die al in de dorpen wonen.

Een gebiedsvisie voor 2050. De dorpsagenda's gaan over de korte termijn, maar we moeten ook een langetermijnvisie ontwikkelen waarin zaken als (grootschalige) woningbouw, maar ook duurzame energieopwekking, de ruimte voor auto's in oude historische dorpskernen en veilige dijk- en polderwegen worden betrokken. Hierover gaan we de komende periode met de inwoners van de verschillende dorpen in gesprek.

Veilige en leefbare dorpen

GroenLinks-PvdA kiest voor veilige en leefbare dorpen. Wij blijven ons inzetten om landbouw- en vrachtverkeer uit de dorpen te weren, de dijk- en polderwegen goed te onderhouden en het parkeerprobleem in de kernen aan te pakken. In Graft en De Rijp hebben wij de afgelopen jaren hard gewerkt aan verkeersveiligheid, met extra aandacht voor het traject Julianalaan, Driemaster, Grafterbaan, Dorpsstraat en Raadhuisstraat. Deze trajecten – net als andere wegen in de dorpen – moeten wat ons betreft allemaal 30 km/u worden. Daarbij geven wij prioriteit aan veilige wandel- en fietspaden en willen we de genoemde straten in De Rijp en Graft hierop herinrichten, mét snelheidsbeperkende maatregelen voor autoverkeer.

1.5 Een (t)huis voor iedereen

Alkmaar is een sociale gemeente, waar plek is voor iedereen. Dit betekent dat wij onze bijdrage blijven leveren aan fatsoenlijke huisvesting van bijzondere doelgroepen, van arbeidsmigranten en statushouders, tot jongeren of hulpbehoevende ouderen. Voor de meest kwetsbaren in onze samenleving zetten we in op innovatieve oplossingen en we versterken de preventie van dakloosheid.

Huizen zijn om in te wonen, niet om te verzamelen. Wij gaan strijden tegen leegstand, bijvoorbeeld in de binnenstad, en werken er actief aan dat bestaande woningen beschikbaar blijven voor starters en mensen met een middeninkomen en niet in handen vallen van beleggers. Ook voor de gemeente zijn vastgoed en gronden geen zaken die we verkopen om gaten in de begroting te dichten, maar instrumenten om maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Iedereen heeft recht op een (t)huis.

Een (t)huis voor iedereen: wat gaan we doen?

Fatsoenlijke huisvesting van bijzondere doelgroepen.

Alkmaar blijft bijdragen aan fatsoenlijke huisvesting voor bijvoorbeeld arbeidsmigranten, Oekraïners, statushouders, (minderjarige) vluchtelingen, jongeren

die uit een instelling komen, mensen die te maken hebben met huiselijk geweld of hulpbehoevende ouderen. En we versterken de preventie van dakloosheid, door vroegsignalering van financiële problemen, samenwerking tussen hulpinstanties en het zoveel mogelijk voorkomen van huisuitzettingen. Voor woonwagengedragers gaan we voldoen aan de landelijke richtlijnen ten aanzien van standplaatsen.

Innovatieve oplossingen voor dakloosheid. Iedereen heeft recht op een thuis. Daarom willen we voor de meest kwetsbaren in onze samenleving meer innovatieve oplossingen om dakloosheid tegen te gaan, zoals Housing First en Skaeve Husen.

Onderdak en begeleiding voor jonge daklozen. Voor jonge daklozen zetten we aparte voorzieningen en intensieve begeleiding op.

Opkoopbescherming voor bestaande woningen. Huisjesmelkers, die woningen voor absurde bedragen verhuren, pakken we met alle mogelijke middelen aan. GroenLinks-PvdA wil opkoopbescherming invoeren voor bestaande woningen, zodat deze niet in handen vallen van beleggers en beschikbaar blijven voor starters en mensen met een middeninkomen.

Betaalbare woningbouw ondersteunen. Bij de verkoop van gemeentelijk vastgoed of de uitgifte van gemeentelijke gronden, stellen we nadrukkelijk eisen ten aanzien van betaalbaarheid, programma en huisvesting van bijzondere doelgroepen. Om ervoor te zorgen dat betaalbare woningbouw een realistische doelstelling is en blijft, zetten we instrumenten in zoals planbatenheffing en de Wet voorkeursrecht gemeenten.

2. Betrouwbaar, solidair en inclusief bestuur

Wij willen dat de gemeente Alkmaar een rechtvaardige, veilige, toegankelijke en inclusieve gemeente is, nu en in de toekomst. Een gemeente die oog heeft voor en luistert naar de inwoners. Een gemeente die haar inwoners vertrouwt, hen serieus neemt en samen zoekt naar oplossingen. Vertrouwen werkt beide kanten op: wat je geeft, krijg je terug.

Wij willen een gemeente waarin mensen opkomen voor elkaar. Een gemeente waarin iedereen zich veilig en beschermd voelt. Waarin we elkaar waarderen en respecteren, vanuit de overtuiging dat ieder mens gelijkwaardig is. Een gemeente van verbondenheid en solidariteit. Waar de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen zodat iedereen mee kan doen.

Want zonder elkaar zijn we nergens. Samen staan we sterker.

2.1 Inwoners praten en beslissen mee

GroenLinks-PvdA Alkmaar gelooft dat we de gemeente samen maken. Op verschillende manieren dragen mensen actief bij aan de samenleving: via vrijwilligerswerk, mantelzorg, verenigingsleven. Maar ook door samen met de straat, buurt, wijk of maatschappelijke organisaties plannen te maken en initiatieven te ontwikkelen om de samenleving beter te maken. Wat GroenLinks-PvdA Alkmaar betreft versterken we die kant van de samenleving. Daarom willen we meer vertrouwen, samenwerking en ondersteuning vanuit de gemeente voor alle goede ideeën die vanuit de samenleving zelf ontstaan. Democratie is veel meer dan eens in de vier jaar stemmen. Alle inwoners moeten kunnen meepraten

en meebeslissen over dingen die spelen in hun dorp, buurt of in de hele stad. We versterken de lokale democratie door meer mensen meer inspraak te geven. Inspraak moet echt invulling krijgen: wij willen geen “placeboparticipatie” zoals bij eerdere initiatieven tijdens de afgelopen collegeperiode het geval was, bijvoorbeeld bij de Geestersingel.

Als de totstandkoming van beleid open en transparant plaatsvindt, en gebaseerd is op feiten en onderzoek, zorgt dat voor vertrouwen in datzelfde beleid. Vooraf moet duidelijk zijn welke ruimte er is voor inspraak. En de gemeente moet ook echt iets doen met de uitkomsten. Als de gemeente inwoners meer vertrouwen geeft, zijn wij ervan overtuigd dat mensen weer het gevoel krijgen dat de overheid aan hun kant staat. Dat zij meetellen en gehoord worden. Het draagt ertoe bij dat plannen vanuit meerdere kanten zijn bekeken, en kan polarisatie verkleinen.

Inwoners praten en beslissen mee: wat gaan we doen?

Experimenteren met inspraak. GroenLinks-PvdA Alkmaar wil meer experimenteren met andere manieren van meedoen en meebeslissen, zoals wijk-/dorpsbegrotingen, burgerberaden en andere vormen van overleg. We willen juist de mensen die we nooit horen de kans geven zich uit te spreken. Ook zorgen we voor een gelijk speelveld tussen mensen en bedrijven. Bijvoorbeeld door het openen van een Burgerinitiatiefloket, en echte zeggenschap over de eigen straat.

Deelname jongeren aan democratie. Jongeren kunnen zelf aangeven waar zij behoefte aan hebben in de gemeente. De jongerenraad blijft, en de kinderburgemeester is niet meer alleen een ceremoniële functie, maar ook een instrument om kinderen en jongeren te laten deelnemen in de lokale democratie.

Meerjarige subsidie maatschappelijk organisaties. We ondersteunen en stimuleren het maatschappelijk middenveld, zoals vrijwilligersorganisaties, culturele instellingen en milieubewegingen, met een meerjarig subsidiebeleid. We geven organisaties tijd en vertrouwen om iets moois op te bouwen. We zetten in op veel verschillende initiatieven die zo goed mogelijk aansluiten bij de inwoners van de gemeente.

2.2 Toegankelijke gemeente

Wij willen Alkmaar een toegankelijke en digitaal geletterde gemeente maken. Als we niets doen, ontstaat er een tweedeling in de samenleving. Om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen, willen we dat iedere inwoner digitaal zelfredzaam is, snapt hoe ICT en digitale media werken, en hoe je hiermee om kunt gaan. De gemeente gebruikt taal die iedereen kan begrijpen. Als je toch uitleg nodig hebt, kun je gewoon langskomen bij een balie van de gemeente.

Een toegankelijke gemeente: wat gaan we doen?

Begrijpelijk communiceren. Gemeentelijke communicatie (regels, formulieren en documenten) is duidelijk, voor iedereen begrijpelijk en wordt waar nodig vereenvoudigd. Alkmaar gebruikt soms AI als dat efficiënter is, maar je kunt altijd praten met een mens als je dat wil.

Digitale training vanuit de wijk. We investeren vanuit buurthuizen en wijkcentra in digitale training en ondersteuning voor inwoners die niet (makkelijk) meekomen in de digitale ontwikkeling.

Bereikbaar en toegankelijk. Niet iedereen is digitaal even vaardig. Voor vragen is de gemeente, ook voor mensen met een beperking, voldoende fysiek en telefonisch toegankelijk en bereikbaar. Met voldoende openingsuren van alle kantoren, het liefst in de eigen wijk of het eigen dorp. Daarom zetten we ons in voor behoud en waar mogelijk uitbreiding van de gemeenteloketten in Alkmaar Noord, Graft en Schermerhorn. We zorgen voor uitwisseling van gegevens tussen de gemeente, HVC en stadswerk zodat het niet uitmaakt waar je een melding doet. We vergroten de mogelijkheden voor inwoners om online suggesties te doen voor in hun eigen wijk.

We kiezen voor flexibele bereikbaarheid van de gemeente met oog voor de leefwereld van inwoners. Dat betekent dat voor daklozen ook buiten kantooruren hulp moet zijn, dat mensen die moeilijk uit huis komen ook online of thuis geholpen kunnen worden of er ook tijd en ruimte in de avonden of weekenden is voor werkende bewoners die iets kwijt willen over hun wijk.

2.3 Begroten vanuit solidariteit

We staan als gemeente Alkmaar voor grote financiële uitdagingen. Net als andere gemeenten krijgt ook Alkmaar steeds meer taken, en steeds minder geld om die uit te voeren. De komst van het 'ravijnjaar' 2026 was allang bekend, maar het huidige college heeft daar onvoldoende en verkeerde financiële beslissingen gemaakt, door onder meer fors te bezuinigen ten koste van de meest kwetsbaren in onze gemeente. En dat alles om maar de goedkoopste gemeente in Nederland te blijven. Maar goedkoop is uiteindelijk duurkoop.

GroenLinks-PvdA Alkmaar vindt dat onze inwoners zo min mogelijk zouden moeten merken van financieel gedoe tussen lokaal en landelijk bestuur. Beiden hebben de taak te zorgen voor bestaanszekerheid en een goed leven voor inwoners. Het geld dat de gemeente heeft, moet in de eerste plaats gaan naar de mensen die dit het hardst nodig hebben. In schaarste maken we altijd de eerlijke keuzes: de sterkste schouders dragen de zwaarste verantwoordelijkheid en dragen daarom meer bij.

Begroten vanuit solidariteit: wat gaan we doen?

Een redelijke OZB. De onroerendezaakbelasting (OZB) in de gemeente Alkmaar is 68% lager dan het landelijke gemiddelde. Een beperkte verhoging van de OZB bovenop de jaarlijkse inflatiecorrectie is, daarom wat GroenLinks-PvdA Alkmaar betreft, een logische en te verantwoorden oplossing om ruimte te maken voor noodzakelijke investeringen. Een paar euro extra per maand vragen aan de inwoners met de sterkste schouders, kan al snel leiden tot miljoenen extra voor de Alkmaarse begroting. Alkmaar blijft zo een relatief goedkope gemeente, maar we voorkomen gemeentelijke schulden, flinke bezuinigingen en mindere kwaliteit voor inwoners.

Forensenbelasting. We zijn voor een forensenbelasting. Dat betekent dat mensen die huurder of eigenaar zijn van een woning in onze gemeente, maar hier niet vast wonen, een bijdrage betalen.

Kostendekkende heffingen. Meer kostendekkende heffingen voor activiteiten zoals parkeergelden en afvalstoffenheffing. Hierbij kijken we ook naar het

totaalplaatje van maatschappelijke en ruimtelijke kosten die bijvoorbeeld gemeentelijke parkeervoorzieningen met zich meebrengen.

Andere keuzes. We verschuiven middelen van prestigeprojecten en dure infrastructuur voor auto's naar betaalbare woningbouw, duurzaamheid en sociale voorzieningen.

Meer maatschappelijk rendement. We gaan er strenger op toezien dat contracten en subsidies meer opleveren voor de maatschappij. We vragen daarom een expliciete onderbouwing van de maatschappelijke meerwaarde bij alle contracten boven 100.000 Euro. Offertes met meer maatschappelijke meerwaarde krijgen de voorkeur. Daarnaast zorgen we voor een eenduidig afwegingskader voor maatschappelijk rendement.

Regionale samenwerking. We willen regionale samenwerking versterken om schaalvoordelen te behalen op het gebied van mobiliteit, energie en zorg.

Investeringen in gemeentelijke verduurzaming. Door te investeren in gemeentelijke verduurzaming (isolatie, zonnepanelen, warmtenetten), zorgen we op de langere termijn voor lagere energielasten en besparingen. Daarom maken we extra investeringsruimte hiervoor vrij.

2.4 Vrij te zijn wie je bent: een inclusieve gemeente

GroenLinks-PvdA wil kansengelijkheid en inclusie voor alle inwoners van Alkmaar. Wij omarmen en vieren elkaars verschillen. Wij staan voor een inclusieve stad waar iedereen met trots zichzelf kan en mag zijn. Iedereen doet mee. Wij willen mensen insluiten in plaats van uitsluiten. Elke vorm van discriminatie bestrijden wij daarom met alle mogelijke wettelijke middelen.

Wij zien de winst van verschillen. We stimuleren het inzicht in de meerwaarde van verschillen. Oefenen in inclusiviteit is voor ons belangrijk: al die verschillende inwoners hebben en krijgen de volle aandacht van onze gemeente. We streven ernaar dat alle inwoners alert zijn op bewuste en onbewuste vooroordelen. We kweken begrip door voorlichting over onbewuste en bewuste discriminatie, en we laten ons inspireren door goede voorbeelden uit de praktijk. We gaan naar buurthuizen, scholen, theaters en zorgcentra en gaan met elkaar in gesprek. We ontmoeten elkaar overal in Alkmaar. Wij willen dat iedereen de deur voor elkaar

openzet, dat ieders verhaal verteld kan en mag worden en dat we luisteren naar elkaar. Dit doen we door lokale projecten, initiatieven en voorlichting te stimuleren. We bouwen een langere Iftar tafel en we bieden theater en voorlichting aan op scholen. We organiseren jaarlijkse herdenkingen van momenten in onze gedeelde geschiedenis zoals Keti Koti, de Hindostaanse migratie en het einde van WO II in Nederland en in Nederlands Indië. En daar waar het kan, hangen we de bijbehorende vlag aan onze gemeentegebouwen uit. Waarmee we als gemeente laten zien: Alkmaar omarmt de verschillen.

Helaas zien we ook in Alkmaar een toename van polarisatie en discriminatie, hier blijven we pro-actief tegen optreden. We blijven inwoners actief oproepen om discriminatie te melden bij discriminatiebureau artikel 1. En desnoods aangifte te doen van intimidatie en discriminatie. Zodat we op die wijze ook met feitelijke cijfers kunnen blijven onderbouwen dat aandacht en actie helaas nog steeds nodig is en blijft. In Alkmaar is plek voor iedereen.

Een inclusieve gemeente: wat gaan we doen?

Vergroten kansengelijkheid. Wij streven naar eerlijke procedures en regelingen en bestrijden misstanden. We zijn alert op institutioneel racisme en zorgen dat iedereen kan en mag meedoen in onderwijs, en toegang heeft tot hulpverlening, werk en cultuur.

Bestaande netwerken inzetten. De gemeente werkt waar nodig samen met al bestaande netwerken om inwoners te ondersteunen of beter te bereiken, zoals de politieafdeling roze in blauw of de wijkmoeders in Overdie.

Bewustwording discriminatie. Werknemers van de gemeente krijgen de mogelijkheid een training te volgen over bewuste en onbewuste vooroordelen. Zodat kennis en handelingsperspectief met betrekking tot institutioneel racisme, kansengelijkheid en cultuur en LHBTIQ+ sensitieve aanpak in de dienstverlenende takken toeneemt. Ook bij het college en de raad zorgen we voor een dieper begrip en bewustwording van de mechanismen die schuilgaan achter (onbewuste) discriminatie.

Geen extra kosten voor LHBTIQ+. Wij willen dat aan de dienstverlenende producten zoals paspoorten, geboorteuittreksels en andere administratieve wijzigingen, geen extra kosten verbonden zitten voor LHBTIQ+ personen. En dat deze documenten digitaal

kunnen worden aangevraagd en verstuurd.

Gemeente geeft het goede voorbeeld. De gemeente krijgt een diversiteitsbeleid in aanneme zodat er een divers personeelsbestand opgebouwd gaat worden. Dit doet men door actief te werven en te selecteren op basis van verschillende kenmerken. Hiermee ontstaat een inclusieve organisatiecultuur waarin iedereen gelijke kansen krijgt en zich gewaardeerd voelt, wat leidt tot meer innovatie en betere prestaties. Dit beleid houdt rekening met zowel zichtbare als onzichtbare verschillen en moet geïntegreerd worden in de wervingsprocedure om onbewuste vooroordelen te bestrijden.

Inclusieve voorwaarden aanbestedingen.

De gemeente gaat diversiteit en inclusie bij subsidieaanvragen en aanbestedingen stimuleren. Dit doen we door inclusieve voorwaarden te stellen, zoals bijvoorbeeld het bevorderen van divers talent en het wegnemen van drempels voor deelname.

Ontmoetingen mogelijk maken. We investeren in het mogelijk maken van structurele ontmoeting en herstel in het vertrouwen in instituten en overheid. Een hechte gemeenschap is belangrijk. Wij ondersteunen daarom bestaande initiatieven zoals Ook mijn plek, Keti Koti, de Indië herdenking en de jaarlijkse herdenking van de Hindostaanse migratie, Iftars en Alkmaar Pride. We vieren en herdenken samen met alle Alkmaarders de momenten die voor onze inwoners belangrijk zijn. Daarnaast helpen we diverse belangenorganisaties, bijvoorbeeld COC Noord-Holland-Noord, de Vrijheidskerk en het Islamitisch centrum in Alkmaar, met het organiseren van activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn. Naast steun voor al bestaande community 's, initiatieven en projecten is er ruimte voor nieuwe projecten en ontmoetingen. Of het nu gaat om een etentje met vluchtelingen, een queer voetbaltoernooi of andere evenementen die de binding in wijken en buurten kunnen versterken, bijvoorbeeld tussen jong en oud. De gemeente verwelkomt nieuwe initiatieven als deze bijdragen aan het verbreden van ieders horizon.

Alkmaarse Historie vieren. We gaan extra aandacht geven aan de viering van 8 oktober, door middel van exposities, lessen op school, rondleidingen door gebouwen en overheidsinstellingen. We ondersteunen evenementen voor een breed publiek zoals 'kaeskoppenstad' of andere evenementen die het historisch besef en de binding met de stad vergroten zoals de viering van Koningsdag of bevrijdingsdag.

2.5 Welkome gemeente voor mensen op de vlucht

Iedereen op de vlucht heeft het recht asiel aan te vragen, en niemand mag zonder beoordeling van de individuele omstandigheden worden teruggestuurd naar een onveilige situatie. GroenLinks-PvdA Alkmaar wil dat onze gemeente een solidaire en welkome samenleving is voor mensen op de vlucht. Wij nemen ons eerlijke aandeel in de asielopvang en huisvesting van vluchtelingen. Wij doen dit vanuit solidariteit en evenredig aan wat van een centrumgemeente als Alkmaar verwacht mag worden. Direct en laagdrempelig contact tussen asielzoekers/vluchtelingen en lokale inwoners in de gemeenschap bevordert de integratie en het maatschappelijk draagvlak.

Meedoen vanaf dag 1 in Alkmaar is belangrijk. We zien dat de huidige situatie kansen belemmert in plaats van kansen creëert: Het sluit mensen jarenlang uit van deelname en vergroot ongelijkheid, het remt hen af met onnodige drempels, strikte regels en lange wachttijden – en dat ondermijnt het recht op ontwikkeling en participatie. Door deze aanpak fundamenteel te veranderen en mensen direct te laten bijdragen, en van hen ook inzet te verwachten, bouwen we aan een samenleving waarin iedereen telt en meetelt. We bieden hiervoor de benodigde ondersteuning en begeleiding.

Welkome gemeente voor mensen op de vlucht: wat gaan we doen?

Voldoende asielopvangplekken en eerlijke bijdrage.

We gaan uit van landelijke en regionale afspraken over asielopvang zoals die onder andere neergelegd zijn in de Spreidingswet en realiseren daarmee voldoende opvangplekken voor asielzoekers en Oekraïense ontheemden.

Flexibele, kleinschalige en duurzame plekken.

We organiseren daartoe met het COA kleinschalige en duurzame asielopvang in onze wijken en dorpen, waarbij indien nodig snel op- en afgeschaald kan worden. Deze plekken kunnen ook voor andere opvangdoeleinden gebruikt worden.

Taakstelling huisvesting statushouders. Iedereen heeft recht op onderdak, waar je ook vandaan komt. Alkmaar blijft invulling geven aan de taakstelling huisvesting statushouders. Vluchtelingen zijn inwoners van Alkmaar, die net als ieder ander een plek zoeken om thuis te zijn. Flexibele woonvormen zijn een optie voor huisvesting vanwege de woningnood.

Oplossingen voor alleenstaande asielkinderen.

COA en Nidos luiden de noodklok omdat er, zeker ook in Noord-Holland, een nijpend tekort is aan opvangplekken voor alleenstaande minderjarigen. We willen in onze gemeente extra kleinschalige plekken creëren met de benodigde begeleiding.

Meedoen vanaf dag 1. In de asielopvang en voor statushouders worden goede mogelijkheden geboden om mee te doen vanaf dag één, zoals taallessen, sportactiviteiten, stages, opleiding en (vrijwilligers)werk. Met maatschappelijke organisaties organiseren we ontmoeting en begrip, en activiteiten uit de samenleving zoals Alkmaar Taalhuis café gaan we (financieel) ondersteunen.

Opleiding en werk. Wij stimuleren nieuwkomers om meteen aan de slag te gaan in de gemeente, door in te zetten op passend (duaal) aanbod in en vóór de inburgering. Om statushouders snel en eerlijk aan een opleiding en/of goed werk te helpen, werkt de gemeente nauw samen met lokale experts, werkgevers in de regio en maatschappelijke organisaties als VluchtelingenWerk Nederland en Refugee Company/Newbees om barrières weg te nemen en direct en via maatwerk toegang te bieden tot stage en werk.

Niet over maar met. We betrekken vluchtelingen, sleutelfiguren uit gemeenschappen en andere netwerken bij de totstandkoming en uitvoering van gemeentelijk beleid. Ook maken we gebruik van de goede praktijken die expertorganisaties aanreiken.

Inwoners samenbrengen: Plan Robyn wordt meer Plan Einstein

Sinds mei 2025 wonen er weer asielzoekers, maar ook statushouders en straks ook spoedzoekers, in het oude belastingkantoor aan de Robonsbosweg. Plan Robyn is een goed voorbeeld van gemengd wonen. GroenLinks-PvdA wil een stap verder gaan in de asielopvang naar voorbeeld van Plan Einstein (Utrecht). Dit is een initiatief om asielzoekers en statushouders beter samen te brengen met buurtbewoners. De gemeente biedt cursussen aan in bijvoorbeeld ondernemerschap of Engels. Die zijn bedoeld voor zowel nieuwkomers als voor jongeren uit de wijk. Bewoners organiseren zelf sport-, muziek- of kookactiviteiten waar iedereen aan kan meedoen. Deelnemers bouwen samen de locatie op tot een ontmoetingsplek voor de hele buurt.

2.6 Veilig leven

Wij willen dat de inwoners van Alkmaar zich veilig voelen in onze gemeente. De afgelopen jaren draaide het om handhaving, handhaving en nog eens handhaving. De gemeente is steeds voller geworden met camera's, BOA's (met wapenstok) en verbodsborden. Steeds meer regels en maatregelen die vervolgens weer 'gehandhaafd' moeten worden. Zo creëren we schijnveiligheid. Het maakt onze woonomgeving niet leuker of leefbaarder, en de problemen niet minder. Waar mensen samenleven zijn ook schaduwzijden. We hebben behoefte aan wat minder regels, meer vertrouwen in elkaar en in de overheid.

In plaats van repressie, zet GroenLinks-PvdA Alkmaar daarom vooral in op preventie: we pakken problemen aan voordat deze een bedreiging voor de veiligheid worden. Dat is een uitdaging. En gaat ook niet geheel zonder handhaving aan de achterkant. Maar het is wel dé manier om te zorgen voor een leefbare en veilige omgeving. De manier waarop we onze openbare ruimte inrichten draagt ook bij aan een hoger gevoel van veiligheid, evenals een actieve betrokkenheid van bewoners. Veilig leven is onderdeel van een bredere aanpak in het sociale domein. Echte veiligheid zit niet in meer camera's, maar in meer sociale cohesie.

GroenLinks-PvdA Alkmaar blijft daarnaast pal staan voor inzet op een aantal specifieke veiligheidsthema's waar Alkmaarders last van ondervinden en grote zorgen over hebben zoals cybercriminaliteit, straatintimidatie en onveiligheid van vrouwen in de publieke ruimte, en uitbuiting/mensenhandel.

Een belangrijk veiligheidsvraagstuk in Alkmaar is daarnaast de ondermijnende criminaliteit. Dit raakt onze wijken en buurten steeds zichtbaarder: drugslabs in loodsen, witwassen via ogenschijnlijk legitieme bedrijven of het onder druk zetten van ondernemers en jongeren. Wij maken ons zorgen over deze sluipende vorm van criminaliteit die niet alleen de veiligheid bedreigt, maar ook het vertrouwen in de overheid en de rechtsstaat ondermijnt. De gemeente moet stevig blijven inzetten op preventie, signalering en samenwerking met bewoners, scholen, ondernemers en politie. Alleen samen kunnen we voorkomen dat kwetsbare jongeren en wijken worden meegezogen in de georganiseerde misdaad. Daarbij willen we dat er meer oog komt voor de sociale en economische oorzaken van ondermijning, zoals armoede en gebrek aan perspectief.

Tot slot: Een veilig leven begint thuis. Te veel kinderen groeien op in gezinnen waar ouders worstelen met trauma's, stress, armoede of psychische problemen.

Huiselijk geweld, kindermishandeling en femicide komen nog veel te vaak voor. In onze regio Noord-Holland-Noord waren er zeker meer dan 4.300 meldingen. Genderongelijkheid speelt hierbij een grote rol: dit geweld raakt vrouwen en meisjes onevenredig hard. Momenteel zijn er te weinig opvangplekken. Herstel begint bij veiligheid – en daarvoor zijn passende opvang en huisvesting, (zorg)begeleiding- hulpverlening en bestaanszekerheid onmisbaar.

Veilig leven: wat gaan we doen?

Investeren in jongerenwerk. We willen voorkomen dat jongeren (verder) de georganiseerde misdaad worden ingezogen. We bieden perspectief en bij de aanpak betrekken we netwerken en bekende gezichten in wijken waar veel kwetsbare jongeren wonen.

Veilig voor vrouwen en meisjes. Het zou vanzelfsprekend moeten zijn maar is het te vaak niet. Bijna 50% van de vrouwen zegt om te lopen of rijden om plekken te vermijden die ze als onveilig ervaren. Intimidatie van vrouwen door mannen op straat en in het uitgaansleven wordt aangepakt. Ook veranderen we de openbare ruimte: we sluiten aan bij ontwerpprincipes waar vrouwen en meisjes bij betrokken zijn om zo een situatie te creëren die voor iedereen prettig en veilig wordt.

Wij maken serieus werk van de veiligheid van vrouwen en meisjes door €300.000 te investeren in extra bescherming en de oprichting van een nieuw platform naar het succesvolle voorbeeld van 'Stop Geweld tegen Vrouwen' uit Amsterdam. Zo zorgen we ervoor dat kennis en expertise uit zorg, justitie en de politie samenkomen. En wordt het onder meer voor vrouwen makkelijker om melding te maken of aangifte te doen van geweld.

Licht = veiligheid. We gaan slecht verlichte plekken (steegjes, tunneltjes, pleintjes) voorzien van LED-verlichting, met aanpasbare kleur en sterkte. Zo beperken we overlast zonder repressie. Ook willen we een proef waarbij onderzocht wordt met welke aanpassingen (o.m. verlichting, geur, muziek, kunstuitingen) de veiligheidsbeleving in tunnels kan worden verbeterd.

Naar Zweeds voorbeeld: veiligheid voor vrouwen op straat

In de Zweedse stad Umeå is veiligheid voor vrouwen een topprioriteit geworden, na een aantal geweldsincidenten die de kwetsbaarheid van vrouwen in het openbaar zichtbaar maakten. De stad heeft verschillende maatregelen genomen om een veiligere omgeving te creëren:

- Verbeterde straatverlichting in woonwijken en bij openbaar vervoer.
- Veilige wachtruimtes bij bushaltes, met goed zicht en toezicht.
- Educatieve programma's gericht op zelfverdediging en bewustwording.

Relevant is ook dat inwoners, en vrouwen, zelf meer betrokken werden bij initiatieven om de veiligheid in de gemeenschap te verbeteren. Zo ontstonden een dialoog tussen bewoners, beleidsmakers en veiligheidsinstanties om gezamenlijk te werken aan een oplossing. Door te investeren in de veiligheid van vrouwen, investeer je ook in een veiligere samenleving voor iedereen. Het voorbeeld van Umeå laat zien dat verandering mogelijk is, als er politieke wil en betrokkenheid is.

Pilot samenwerking veiligheid in de wijk. We starten met een pilot "community-led policing" in een of twee wijken in Alkmaar, naar voorbeeld van Amsterdam-Zuidoost. Hierbij werken wijkagent, jongerenwerker, zorgcoördinator en bewoners structureel samen aan lokale veiligheidsproblemen: de wijk als partner in veiligheid.

Wijkrechtspraak en herstelrecht. We onderzoeken de mogelijkheden van wijkrechtspraak en leren van de ervaringen die hier in andere steden mee zijn opgedaan. Daarnaast zetten we in op herstelrecht in plaats van boetes.

Crisis & Care teams. Er komt nauwere samenwerking en koppeling tussen zorg en veiligheid in acute situaties. Bij veel politie-inzet speelt verward gedrag, iets dat gezien de wachttijden bij de GGZ alleen maar toeneemt. GroenLinks-PvdA Alkmaar wil daarom één of twee mobiele 24/7 Crisis- & Care teams oprichten voor 'straat triage' (psychiatrisch verpleegkundige + ervaringsdeskundige + wijkagent). Als de politie wél moet ingrijpen, dan kan dat snel.

Aanpak ondermijning. We zetten de aanpak van ondermijning voort en versterken deze met bewezen effectieve aanpak uit andere steden, zoals de ondermijningsbrigade uit Amsterdam- Amstelland.

Digitale weerbaarheid. Digitale weerbaarheid is één van de zeven hoofdthema's van het lokale veiligheidsbeleid 2023-2026, maar benodigde structurele financiering ontbreekt. Ter vergroting van de digitale weerbaarheid ontwikkelen we initiatieven als digitale wijkambassadeurs en een gemeentelijke Cyberhulp-loket.

Aanpak uitbuiting en mensenhandel. Het is van belang om goed overzicht te krijgen van de situatie

rondom uitbuiting en mensenhandel (o.a. sekswerkers en arbeidsmigranten) in onze gemeente. Misstanden moeten gesignaleerd en gemeld worden, en slachtoffers goed worden opgevangen.

Vorbereid op crisis en onrust. Ook voor de langere termijn investeren we in een veilig en leefbaar Alkmaar. Door plannen te maken en oefeningen te houden voor extreem weer, digitale crises of andere grote noodsituaties. Daarnaast door steeds het gesprek te voeren over polarisatie en toenemende maatschappelijke spanningen.

Kennisdeling geweld in afhankelijkheidsrelaties. We zorgen voor goede deling en borging van kennis en expertise over femicide, intieme terreur en andere structurele vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties binnen de gemeente en tussen regio-gemeentes.

Extra middelen aanpak van huiselijke geweld, kindermishandeling en femicide. We vergroten de lokale opvangcapaciteit met 25% en zorgen ervoor dat deze passend en veilig zijn, met traumazorg en begeleiding op maat. We richten specifieke plekken in voor LHBTIQ+-personen en jongeren en investeren in doorstroom naar geschikte huisvesting met begeleiding, zodat opvangplekken beschikbaar blijven voor acute noodsituaties.

Voorkomen van geweld. Herhaling van geweld kan worden voorkomen door gezinsgerichte hulp, waarbij jeugd- en volwassenzorg samenwerken met informele netwerken, wijkagenten, scholen en lokale teams van bijvoorbeeld de Blijf Groep. We bouwen daarom voort op de plannen voor laagdrempelige inloopvoorzieningen voor slachtoffers van huiselijk geweld, en breiden deze waar nodig uit.

3. Meedoen vanuit vertrouwen: een eerlijk en sociaal Alkmaar

Iedereen heeft recht op een goed bestaan. Dat draait om meer dan alleen voldoende inkomen om huis en boodschappen te kunnen betalen. Goed leven is ook gezond zijn en blijven. Goed leven is kansen krijgen en meedoen aan de samenleving. GroenLinks-PvdA Alkmaar gelooft in een stevige basis voor iedereen.

Veel inwoners van Alkmaar zijn in staat voor zichzelf een goed leven te realiseren. Maar de realiteit is ook dat er inwoners zijn die generatie op generatie in armoede leven. De wachtlijsten in de jeugdzorg zijn ongekend en de vergrijzing neemt toe. Veel gezondheidsklachten kennen een oorsprong in sociaal-maatschappelijke problemen, zoals schulden, laaggeletterdheid en slechte huisvesting.

Dus soms is er meer nodig in zorg en ondersteuning om mee te doen. En dat doen we gezamenlijk met de menselijke maat. Voor GroenLinks-PvdA Alkmaar is 'de menselijke maat' met elkaar in gesprek gaan en de mens boven het proces stellen. Het betekent uitgaan

van vertrouwen in elkaar: bestuur, professionals en inwoners. Meer vertrouwen, minder maar duidelijke regels en minder controle. Dat geldt bijvoorbeeld voor maatschappelijke ondersteuning en zelfregie over zorgaanbod en ondersteuning. Maar ook voor jongeren die snel, laagdrempelig en goede hulp nodig hebben om hun leven en toekomst weer op de rit te krijgen. Of de inzet om mensen uit de bijstand weer aan het werk te helpen.

Dat betekent niet dat controle achteraf nooit nodig is, maar dat fouten erbij horen. Soms gaat het mis, en dat zullen we moeten accepteren. Maar wie begint vanuit vertrouwen, komt dicht bij een goede uitkomst. Werken vanuit vertrouwen levert volgens ons meer op, is op de langere termijn effectiever (want preventief) en kost de samenleving minder.

Verandering begint bij een sterke, zorgzame en sociale gemeente. Wij denken vanuit 'samen vooruit'. Solidariteit is niet iets van vroeger. Het 'ons' gevoel mobiliseren is nu harder nodig dan uit. Wij zorgen voor elkaar.

Menselijke maat

Menselijke maat betekent dat recht gedaan wordt aan de individuele omstandigheden en belangen van mensen bij de totstandkoming en uitvoering van beleid, wet- en regelgeving, dat de menselijke waardigheid beschermd wordt en mensen met respect en inlevingsvermogen behandeld worden (College van de Rechten van de Mens, november 2020).

3.1 Gezond (wel)zijn

Gezond leven betekent meer dan alleen het voorkomen van ziekte: het gaat om het realiseren van een goed 'welzijn' voor ons allemaal. Met een gezonde leefomgeving, goede informatievoorziening en vroege signalering helpen we mensen langer gezond te blijven. We verkleinen onaanvaardbare gezondheidsverschillen tussen mensen die meer en minder te besteden hebben. Iedereen heeft namelijk recht op goede zorg.

Betere samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein, met organisaties en instanties die bekend zijn in de wijk, is dan ook belangrijk. Zo komt iedereen in beeld en kan passende hulp krijgen.

We pakken lichte klachten aan voordat ze erger worden: voorkomen is beter dan genezen. Zo houden we ook de zorgkosten lager. En juist nu het kabinet landelijk op preventie bezuinigt, is de inzet van de gemeente extra belangrijk. Toenemende vergrijzing en personeelstekorten in de zorg betekenen blijvende druk om ouderen zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Hierdoor moeten we én investeren in de (effectiviteit van de) zorg, én kijken naar alternatieven zoals collectieve zorg-woonvoorzieningen.

GroenLinks-PvdA Alkmaar wil zorgen voor een gezonde leefomgeving, zeker ook voor kinderen. Zij zijn onze toekomst; via hen kan een negatieve spiraal doorbroken worden. We zetten alles op alles voor een gezonde nieuwe generatie.

Gezonde Generatie

'Elk kind dat opgroeit in Alkmaar speelt veilig buiten in groene buurten, eet gezond en beweegt voldoende op school en daarbuiten, wordt niet blootgesteld aan (de verleiding van) roken, vaperen en alcohol en krijgt alle aandacht die het nodig heeft. Alkmaar is een plek waar gezonde keuzes de makkelijke keuzes zijn en kinderen zich mentaal veerkrachtig ontwikkelen. We zorgen voor een gezonde wijk; een sterke start op de kinderopvang en op school, maken gezond gebruik van de openbare ruimte en recreatie en ontwikkelen goed samenhangend en preventief beleid op gemeentelijk niveau.

Gezond (wel)zijn: wat gaan we doen?

Gezondheid centraal. We ontwikkelen beleid gericht op de jeugd, waarin gezondheid mee wordt genomen op alle terreinen. Met concrete doelen voor roken, alcohol, voeding, bewegen en mentale gezondheid. We toetsen subsidie- en vergunningsaanvragen aan gezondheidscriteria, belonen initiatieven die bijdragen aan gezondheid, en creëren meer bevoegdheden om lokaal te kunnen sturen op een gezonde leefomgeving.

Preventie betaalbaar voor iedereen. We gaan mensen met een kleinere portemonnee ondersteunen om te komen tot een gezondere leefstijl. Bijvoorbeeld door het opbouwen van een lokale preventieaanpak om hen beter te begeleiden in de buurt, wijk of op het werk. We maken hierbij gebruik van goede voorbeelden die er al zijn, zoals de Handreiking Diabetes of Groups for Balance/Gecombineerde Leefstijl Interventie.

Zorg dichtbij en toegankelijk. Alle wijken en kernen hebben recht op een voorziening voor laagdrempelige gezondheidszorg. We concentreren deze eerstelijnszorg – van de huisarts tot de fysio, apotheek en tandarts – waar mogelijk op dezelfde locatie en via een zorgaanbieder in de buurt. Dat maakt samenwerking beter (en marktwerking en concurrentie minder) en de zorg toegankelijker. Dit betekent ook dat nieuwbouwwijken voldoende ruimte bieden aan zorgcentra en praktijkruimtes voor huisartsen.

Goede zorgcommunicatie. We zorgen voor duidelijke en toegankelijke informatie, zodat verschillende soorten zorg en ondersteuning goed aansluiten op elkaar en op de zorgvraag van de patiënt.

Integraal gezondheidscentrum vrouwen en transgenderzorg. Wij willen samen met betrokken zorgverleners de mogelijkheid onderzoeken van een regionaal integraal gezondheidscentrum dat gespecialiseerd is in vrouwen- en transgenderzorg.

Aanpak tekorten in de zorg. We onderzoeken de kansen via opleiding, begeleiding en functiecombinaties om de tekorten in zorg en welzijn aan te pakken op lokaal niveau: bijvoorbeeld via mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en senioren die nog willen en kunnen bijdragen.

Ondersteuning mantelzorg. We gaan (jonge) mantelzorgers, met name jonge mantelzorgers die vaak niet weten dat zij mantelzorg leveren, beter ondersteunen. Bijvoorbeeld door middel van lotgenotencontact en respijtzorg.

Regionaal integraal gezondheidscentrum

In onze regio, net als in de rest van het land, ontbreekt een samenhangend aanbod voor genderspecifieke zorg. GroenLinks-PvdA Alkmaar ziet dit als een belangrijk gemis. Daarom zouden wij willen investeren in een centrum voor genderspecifieke zorg waar verschillende zorgaanbieders samenwerken, expertise bundelen en de toegang tot passende zorg laagdrempeliger wordt. In dit centrum zou bijvoorbeeld ruimte moeten zijn voor:

- Begeleiding van jonge moeders bij opleiding, werk en mentale gezondheid
- Gespecialiseerde hulp voor slachtoffers van seksueel overschrijdend gedrag en geweld
- Toegankelijke abortuszorg
- Onderzoek en zorg gericht op vrouwen
- Behandeling en begeleiding van vrouwen met aandoeningen zoals baarmoederhalskanker, endometriose of een perimenopauze
- Toegankelijke en deskundige transgenderzorg

3.2 Maatschappelijke ondersteuning

Soms loopt het leven anders en verliezen mensen grip en regie. Juist dan is ondersteuning hard nodig. Zodat mensen mee kunnen blijven doen binnen hun mogelijkheden, een toekomst opbouwen en weer verder kunnen.

Basisvoorwaarde hiervoor is een dak boven je hoofd ('Housing First'). Het ontbreken van stabiele huisvesting is vaak de basis van veel problemen, samen met het missen van een netwerk. Voor jongeren geldt dit des te meer, omdat het hun ontwikkeling rechtstreeks raakt.

De gemeente Alkmaar houdt jaarlijks middelen over die niet worden besteed aan mensen die maatschappelijke ondersteuning het hardst nodig hebben. Het probleem

is dus niet geld, maar politieke wil en een falend systeem. Zorg en ondersteuning bieden nu vaak alleen tijdelijke oplossingen en leiden tot een ingewikkelde papierwinkel. Er zijn wachtlijsten, wisselingen van hulpverleners en te veel hokjesdenken.

GroenLinks-PvdA Alkmaar vindt dat er een brede, samenhangende aanpak moet komen. Vanuit vertrouwen, preventie en duurzame aanpak van de oorzaken in plaats vanuit handhaving, zoals we bij dakloosheid hebben gezien. Dat is niet enkel een 'overlastprobleem'. We willen bijvoorbeeld de beschikbare middelen inzetten voor innovatieve en flexibele manieren van werken. Dat de gemeente ruimte biedt om te pionieren en te experimenteren binnen gezamenlijk vastgestelde kaders. We willen voorzieningen die voorkomen dat mensen allemaal individueel een WMO-maatregel moeten aanvragen. Koffieochtenden voor eenzame ouderen, een jeugdhonk waar jongeren zelf mogen experimenteren, dagbesteding zonder indicatie voor mensen met een GGZ-achtergrond, sociaal werkers die zich niet alleen om hun 'client' bekommeren, maar proberen de hele buurt een beetje mooier te maken.

Want we willen zorg en ondersteuning vanuit de mens en de gemeenschap, niet vanuit een ingewikkeld stelsel.

Maatschappelijke ondersteuning: wat gaan we doen?

Samenvoegen van 'potjes'. We zetten in op een *doorgaande lijn*: wonen – zorg – welzijn. Potjes worden gecombineerd in plaats van verder opgeknipt. Er komt bij voorkeur een meerjarige indicatie binnen de Wmo. Zo krijgen onder andere mensen met een chronische ziekte meer zekerheid. Ondersteuningsbehoefte is leidend.

Zorg-snelweg voor Alkmaar. Versnippering van zorgaanbod maakt onoverzichtelijk waar mensen terecht kunnen. Te vaak zijn mensen nu afhankelijk van persoonlijke netwerken en contacten om iets gedaan te krijgen. Daarom creëren we een "zorg-snelweg" Alkmaar: een helder punt van contact voor zorgvragen met inzicht in beschikbaarheid van zorg.

Snelle inzet bij verward gedrag. We zien steeds vaker problemen rondom personen met verward gedrag. Vaak is de oorzaak dat mensen kampen met psychische klachten maar niet de hulp en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. We willen daarom kleinschalige ggz-teams die snel op meldingen af kunnen, om te voorkomen dat problemen verder uit de hand lopen.

Voldoende daklozenopvang en voorzieningen. We willen dat er blijvend voldoende daklozenopvang en voorzieningen beschikbaar zijn, ook met gebruikersruimten onder toezicht. De opvangplekken voor overlastgevendende daklozen, de zogeheten Skaeve Huse, worden de komende periode gerealiseerd en verder uitgebouwd.

Vanuit het idee 'Housing First' krijgen dakloze mensen zo snel mogelijk huisvesting, en daarna passende zorg en ondersteuning.

Zo pakken we hardnekkige problemen met dakloosheid aan, in goede samenwerking tussen daklozenzorg, geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg en de gemeente.

Innovatieve aanpak bij daklozenproblematiek. De gebiedsregisseur die de bevoegdheid heeft om regie te voeren bij zorg- en veiligheidsinstanties wordt, na/via gerichte training ingezet op dakloosheidsgerelateerde overlast. We versterken toegang tot het recht bij (dreigende) dakloosheid, bijvoorbeeld door een straatadvocaat. Er komt een inlooppunt 'problemen bij dakloosheid' voor buurtbewoners, die niet alleen op kantoor tijden maar juist ruim beschikbaar is op tijden die de bewoners voegt.

Speciale voorziening dakloze jongeren. Het ontbreken van stabiele huisvesting is vaak de basis van veel problemen, samen met het missen van een netwerk. Voor jongeren geldt dit des te meer, omdat het hun ontwikkeling rechtstreeks raakt. Er komt een aparte 24-uurs opvang voor dakloze jongeren, met gescheiden voorzieningen voor overdag en de nacht: een kruising tussen begeleid wonen en Skaeve Huse. Maar wel in één hand en met vertrouwde gezichten.

Pitstop

Alkmaar kent een jongerenvoorziening speciaal voor thuisloze jongeren: De Pitstop. Hier krijgen jongeren begeleiding en steun, gescheiden van oudere daklozen. GroenLinks-PvdA Alkmaar ziet deze voorziening als een voorbeeld van hoe het wél kan: menswaardig, betrokken en toekomstgericht. Jongeren hebben nog een heel leven voor zich. En juist de jongeren die bij De Pitstop aankomen hebben vaak een zware jeugd achter de rug. Zij verdienen extra aandacht en de kans om hun situatie te keren.

Daarom wil GroenLinks-PvdA Alkmaar dat De Pitstop wordt uitgebreid naar een 24-uursvoorziening. Want zolang er in Alkmaar geen eigen nachtopvang voor jongeren is, worden zij gedwongen te slapen tussen oudere, vaak jarenlang verslaafde daklozen. Voor beide groepen is dat een giftige combinatie. GroenLinks-PvdA vindt dat onacceptabel en pleit voor een structurele, veilige opvang voor jongeren – met dag- en nachtondersteuning. Natuurlijk verdienen ook oudere daklozen steun en een plek in de stad, maar effectieve ondersteuning voor jongeren vraagt om een andere aanpak en een gezondere omgeving.

De aanpak van De Pitstop moet volgens GroenLinks-PvdA de norm worden voor alle opvang in Alkmaar: menswaardig, integraal en dichtbij. Geen jongeren of volwassenen meer die van het kastje naar de muur worden gestuurd: dit kastje voor je verslaving, dat kastje voor je schulden, en weer een ander kastje voor medische zorg. Hulpverlening moet naar de mens toekomen, niet andersom. En iedereen moet één helder aanspreekpunt hebben.

Voor jongeren begint dit bij de jeugdzorg. Maar die is nu versnipperd en vaak niet effectief. Jongeren die bij De Pitstop terechtkomen zijn de jongeren die door de mazen van het systeem zijn gevallen. GroenLinks-PvdA wil daarom dat de jeugdzorg veel effectiever wordt, met een mensgerichte aanpak die écht werkt. Geen loze woorden in beleidsnota's die elke vier jaar terugkeren, maar concrete maatregelen die jongeren perspectief bieden.

Goed leven en wonen voor senioren. Voor onze senioren inwoners zetten we in op goed leven via wonen – zorg – welzijn. We willen meer woongemeenschappen waar een zorgorganisatie en een woningcorporatie samenwerken om te zorgen dat bewoners er goed oud kunnen worden, zoals de Alkenhorst in Hoefplan. Daarnaast wil GroenLinks-PvdA Alkmaar de seniorenagenda uitvoeren en extra aandacht voor de groeiende groep mensen met dementie, via dagbesteding en een publieke ruimte die goed op hen is ingericht.

Aandacht voor ouderen met migratieachtergrond. Alkmaar is een diverse gemeente: 26 procent van de inwoners heeft een migratieachtergrond, waarvan

69 procent van buiten de EU, met name uit Turkije, Indonesië en Marokko. De behoeften van de groeiende groep ouderen met een migratieachtergrond zijn vaak onzichtbaar. Wij willen dat er ook voor hen passende gezamenlijke voorzieningen komen.

Zorg en ondersteuning dichtbij. Zorg en ondersteuning moeten professioneel en menselijk zijn ingericht, dichtbij in de wijk. Daarvoor is het nodig een wijk en haar inwoners goed te kennen, te weten wat de behoeften zijn. Naast de huidige wijkcontactpunten komen er sociale wijkteams. 'It takes a village to raise a child'-denken werkt op de langere termijn ook kosteneffectief.

Het Jeugd Expertise Punt ('JEP') in Veendam

Lage kosten en geen wachtlijsten meer. Een paar jaar geleden gooide de gemeente Veendam het roer om. Geen twaalf verschillende hulpverleners meer voor een enkel gezin die vervolgens met elkaar moeten overleggen en afstemmen. Elke huisartsenpraktijk en basisschool heeft een dag in de week een gediplomeerde behandelaar in huis: psycholoog, gedragswetenschapper of orthopedagoog. Het aantal ingehuurd jeugdhulpverleners is teruggedaan van 80 naar 6 organisaties die samenwerken onder de naam 'Jeugdexpertise punt' (JEP). Dit is de enige aanbieder van ambulante jeugdhulp, met een paar organisaties achter de hand in geval het druk wordt. Een klein aantal partijen die elkaar goed kennen en werken vanuit de leefwereld van het gezin, in plaats vanuit een kantoor. Ouders melden zich bij een professional van JEP, die binnen een paar gesprekken lichte van zware problemen scheidt. Bij lichte problemen, vaak opvoedvragen, volgen direct oplossingen: 65% is binnen vier gesprekken afgehandeld. Bij zware problematiek wordt een 'verklarende analyse' gemaakt met het gezin over de oorzaken van de problemen en wordt gerichte ondersteuning gezocht. De verandering zit ook precies daar: eerst een goede analyse door een hooggeschoolde expert, daarna wordt - zo nodig - pas ingegrepen.

Binnen twee jaar verdwenen de wachtlijsten, daalde de schooluitval en zijn er minder crisissituaties. En dat tegen lagere kosten dan in 2021. Ook omdat de rapportagedruk is verlaagd.

3.3 Verschil maken voor de jeugd

De Alkmaarse jeugd is onze toekomst. Het belang van het kind staat altijd voorop. Wij willen dat er extra aandacht wordt gegeven aan gezinnen met jonge kinderen. Want juist via goede vroegsignalering kunnen we veel achterstanden, problemen en zorg op latere leeftijd voorkomen.

Alle jongeren hebben recht op toegang tot tijdige, passende en kwalitatief goede hulp. Daarom moet er meer grip komen op jeugdzorg, zowel inhoudelijk als financieel. Laagdrempelige eerstelijns jeugdhulp is essentieel. Minder aanbieders en meer aandacht voor kwaliteit en toegankelijkheid zorgen voor overzicht en menselijke maat. Middelen moeten zo worden ingezet dat ze echt verschil maken. Financiële tekorten mogen er niet toe leiden dat kinderen die hulp nodig hebben in de kou staan. We onderzoeken hoe we de effecten en impact van de werkwijze en hulpverlening kunnen verbeteren.

GroenLinks-PvdA Alkmaar wil uitgaan van vertrouwen: ouders weten meestal zelf het beste wat hun kind nodig heeft. We draaien de manier van werken om naar vraaggestuurd: wat hebben jullie nodig, wat willen jullie en hoe pakken we dat aan? Het hele gezin wordt betrokken en daarna krijgt het vertrouwen om ruimte te nemen, ook als het soms misgaat. We zetten kortom maximaal in op preventie en normalisering van opvoedvraagstukken in de jeugdhulp.

De komende vier jaar willen we daarom ook investeren in samenwerking met onderwijs en jongerenwerk. Een belangrijk onderdeel is jongerenwerk in buurten en wijken. Dat richt zich nu vooral op jonge tieners, maar er is ook aanvullende inzet nodig voor jongeren van 16+. Voor hen creëren we een aparte plek waar ze onder begeleiding volwassen kunnen worden.

Verschil maken voor de jeugd: wat gaan we doen?

Preventie en normalisering via CJG. We willen de expertise en taken van centra voor jeugd en gezin voor preventieve ondersteuning en doorverwijzing behouden en borgen. Het is van belang dat CJG voldoende financiële middelen heeft om cursussen, opvoedspreekuren en aanverwante preventieve opvoedondersteuning te duurzaam te blijven bieden. Eerder gedane bezuinigingen op preventieve zorg waaronder het sluiten van opvoedspreekuren, de beperkte telefonische bereikbaarheid van veilig thuis of het niet langer organiseren van voorlichting over zwangerschap en -cursussen draaien we terug.

Meer sociaal-medische indicatie plekken kinderopvang. Uitbreiding van gemeentelijk gesubsidieerde sociaal-medische indicatie plekken bij kinderopvang, waardoor meer gezinnen in hulpverlening via kinderopvang (tijdelijk of gedeeltelijk) ontlast worden wanneer dat nodig is.

Ouders met beperking. We verbeteren de aandacht voor ouders met een licht verstandelijke beperking, zodat we de kans dat kinderen thuis kunnen blijven wonen vergroten. Hulpverlening staat naast deze ouders en zorgt ervoor dat ouders zelf in staat zijn om te zorgen.

Kleinschalig en dichtbij. De beste hulp vindt plaats in het gezin, met het gezin, en samen met het netwerk om het gezin heen. Als het desondanks thuis niet meer lukt, moet er een 'zo thuismogelijke' plek zijn voor kinderen. We investeren in kleinschalige woonvoorzieningen voor kinderen die tijdelijk niet thuis kunnen wonen. Gesloten jeugdzorg bouwen we zoveel mogelijk af.

Sterke versimpeling jeugdhulp. We investeren ook in kwalitatief goede eerstelijns jeugdhulp door professionals die ook zelf ambulante zorg kunnen verlenen. De komende periode kijken we waar we, naar voorbeeld van JEP in Veendam, de toegang tot de jeugdzorg verder kunnen vereenvoudigen, en meer samenwerking in plaats van concurrentie tussen jeugdhulpaanbieders kunnen stimuleren. Uiteindelijk is ook ons doel één aanspreekpunt voor ouders, snelle triage en gerichte ondersteuning, ook bijvoorbeeld met het aanvragen van PGB's. Met zo min mogelijk papierwerk. Dicht bij het kind, zoals op scholen, consultatiebureaus of in buurt- en dorpshuizen.

Geen wal en schip met 18 jaar. We voorkomen dat kinderen in de jeugdhulp tussen wal en schip vallen wanneer ze 18 jaar worden. Dat doen we door jeugdhulp beter te verbinden met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Investeren in jongerenwerk op straat. We investeren extra in zogeheten outreachend jongerenwerk, waarbij jongerenwerkers de straat op gaan en jongeren actief opzoeken. Met de bij het jongerenwerk betrokken wijkcentra ontwikkelen we een intensieve samenwerking, zodat ook het "geluid uit de wijk" goed geborgd blijft. Daarnaast spannen ons in voor een extra locatie/accommodatie waar de jeugd zelf activiteiten organiseert.

3.4 Verbeteren bestaanszekerheid en voorkomen van armoede

Bestaanszekerheid begint met het voorkomen van armoede. Vrijwel ieder maatschappelijk probleem raakt mensen harder als hun sociaaleconomische positie zwakker is. Vanwege de inflatie en hogere energielasten wordt het voor een steeds grotere groep inwoners moeilijker om rond te komen en uit de schulden te blijven. Leven van een bijstandsuitkering, of alleen een AOW-uitkering met een klein aanvullend pensioen, is bijna ondoenlijk. Maar ook vlak boven die inkomensgrens is het leven voor velen ingewikkeld. Een steeds groter aantal kinderen in onze gemeente groeit op in armoede. GroenLinks-PvdA Alkmaar wil daarom een goed, stevig en proactief minimabeleid creëren met de benodigde structurele financiële ruimte. Het armoedebeleid moet niet alleen gericht zijn op reparatie, maar juist ook op preventie en oplossingen aan de voorkant. Meer vertrouwen in zowel de inwoner als de professional, minder maar duidelijke regels, en minder controle. We richten speciale aandacht op de zogenaamde armoedeval doordat zorgtoeslag, huurtoeslag en eventueel ook kinderopvangtoeslag wegvallen als je gaat werken. Het is belangrijk dat de gemeente doorgaat met het helder en vroegtijdig informeren van inwoners over financiële regelingen en dat deze mogelijkheden voor tegemoetkomingen centraal worden doorgezet.

Het minimabeleid draagt bij aan meer bestaanszekerheid als het zich richt op beter bereik van algemene voorzieningen; het beter toespitsen van deze voorzieningen op inwoners met de laagste inkomens; effectievere schuldhulpverlening en verhogen van de 'uitstroom' en verlagen van de 'instroom' in de voorzieningen.

Maatschappelijk Meedoen Budget (MMB)

Uitgangspunt van het MMB is dat we het niet meer hebben over 'armoedebeleid', maar over 'werken aan inkomenszekerheid' als onderdeel van bestaanszekerheid. Bestaanszekerheid omvat de zekerheid om betaalbaar te kunnen wonen, toegang tot betaalbare zorg te hebben en de mogelijkheid een financiële buffer op te bouwen voor onverwachte uitgaven. Het MMB omvat de bestaande minimaregelingen. Dit varieert van de Alkmaarpas, individuele inkomensvoorslag en individuele bijzondere bijstand, tot maatregelen in het kader van bestrijden van energiearmoede. Kernwaarden van het MMB zijn maatwerk, eenvoud en vertrouwen. Per type huishouden wordt een MMB vastgesteld. Als een huishouden een maandelijks inkomen heeft dat lager is dan het MMB, kan er een beroep worden gedaan op de gemeentelijke regelingen. Of een huishouden een beroep kan doen op het MMB, wordt vastgesteld in een adviesgesprek. Vervolgens wordt het budget van het huishouden maandelijks aangevuld tot de grens van het MMB. Met het MMB wordt de wens om te werken vanuit vertrouwen en kansen, in plaats van wantrouwen en controle concreet in de praktijk gebracht. De gemeente gaat uit van vertrouwen: inwoners hoeven niet langer per regeling te bewijzen waar ze geld aan uitgeven. De bureaucratie wordt teruggedrongen: voor zowel uitvoeringsorganisaties als burgers wordt het aanvragen veel eenvoudiger.

Verbeteren bestaanszekerheid en voorkomen van armoede: wat gaan we doen?

Budget voor maatschappelijk meedoen Armoede leidt tot schroom en schaamte en zet daardoor inwoners aan de rand of buiten de samenleving. Wij willen verbinden en daarom werken met een Maatschappelijk meedoen-budget.

De '150%-regeling' komt terug Om werken lonend te maken gaan we uit van een sociaal minimum met een afbouw tot 150% om drempelproblematiek te minimaliseren. Ook komen zo meer mensen in aanmerking voor sociaal-maatschappelijke voorzieningen.

Huishoudens schuldenvrij krijgen Wij willen een schuldenfonds voor mensen met problematische schulden om huishoudens weer schuldenvrij te krijgen. Het huidige beleid 'vroegsignalering schulden' wordt voortgezet, om te voorkomen dat schulden problematisch worden. Er komen (betaalde) ervaringsdeskundigen om inwoners te helpen en hun financiële weerbaarheid te vergroten. Dit gebeurt zowel digitaal als in buurt-, dorps- of wijkcentra.

Leeuwarden Schuldenvrij

Vanaf september 2025 krijgen opnieuw 50 huishoudens in de gemeente Leeuwarden hulp bij het oplossen van schulden waar zij niet meer zelf uitkomen. De gemeente zet hiermee het succesvolle project SchuldenvrijLWD voort, dat eerder al positieve resultaten liet zien. De evaluatie in februari 2025 toonde aan dat deze aanpak het leven van veel deelnemers heeft verbeterd dankzij een saneringskrediet via Kredietbank Nederland en een eenmalige aflossing door de gemeente.

Ruimte voor de kleinere portemonnee. Er komt een vrijstelling van € 1.200,- voor giften aan mensen in de bijstand. Kinderen mogen niet de dupe worden van armoede thuis, daarom worden musea-/kunsttentoonstellingen en sportevenementen voor alle kinderen tot 18 jaar vergoed via de Alkmaarpas. Het tegoed van de Alkmaarpas voor minima wordt vrij besteedbaar en verhoogd. Dierenartskosten van minima worden voor een bedrag van € 100 vergoed via de Alkmaarpas. De tegemoetkoming bij hoge energierekening voor studenten wordt voortgezet. En zowel gemeente als budgetcoaches maken het aanvragen van aanvullende tegemoetkomingen toegankelijker.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Om minder mensen in armoede te laten afglijden wordt het maximale vermogen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen gelijkgesteld aan dat van de algemene bijstand.

Voortzetten en uitbreiden Energiebrigade. Om energiearmoede te voorkomen en snel vaart te maken met de verduurzaming van woningen van inwoners met een bescheiden portemonnee wordt de energiebrigade voortgezet, in samenwerking met Dijk en Waard. Hierdoor worden én kleine duurzaamheids- en isolatie-ingrepen uitgevoerd én worden ze uitgevoerd door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

3.5 Meedoen en ontwikkelen op de arbeidsmarkt

GroenLinks-PvdA Alkmaar wil dat mensen de ruimte hebben om zelf de regie over hun leven te nemen. Daarvoor moeten mensen een kans krijgen zich te ontwikkelen, zonder (directe) consequenties voor de uitkering. Om waar dat kan zo snel mogelijk terug te keren naar de arbeidsmarkt. En als regulier werk geen optie is, mag beschut of beschermd werken ingezet worden. Want iedereen verdient een plek op de arbeidsmarkt.

Beginnen met werken vanuit een (bijstands) uitkering is ingewikkeld en bureaucratisch. Daar willen we oplossingen voor die uitgaan van vertrouwen, zodat mensen (weer) op lonende en uitnodigende wijze kunnen deelnemen aan het werkende leven. En we begeleiden mensen duurzaam naar werk. Niet de kortste weg, maar de duurzaamste. Werk met zekerheid, kwaliteit en een leefbaar inkomen bij toekomstbestendige bedrijven.

Maatwerk-aanpak in Tilburg

In Tilburg zijn verschillende mogelijkheden en instanties voor maatwerk bij het meedoen aan de arbeidsmarkt. Zoals het Jongerenpunt Midden-Brabant voor jongeren, het RMT Midden-Brabant voor iedereen met een baan, en SWOM, dat zich richt op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door middel van trajecten gericht op zelfvertrouwen en werkervaring. Er zijn ook programma's voor werkgevers, zoals de stimuleringspremie voor het aannemen van mensen met een belemmering, en subsidiemogelijkheden voor projecten die de economie en werkgelegenheid bevorderen.

Meedoen en ontwikkelen op de arbeidsmarkt: wat gaan we doen?

Soepeler omgaan met regels. Wij willen dat de gemeente soepeler omgaat met regels. Bijvoorbeeld bij sommige verplichtingen vanuit de Participatiewet, zoals de bereidheid om reistijden te accepteren of te verhuizen. We willen daarnaast experimenteren met regelvrije bijstand. De vier weken zoektermijn voor jongeren schaffen we af. Vrijwilligerswerk en mantelzorg worden activiteiten waarmee aan de participatieplicht wordt voldaan.

Maximaal gebruik maken van ruimte in wet- en regelgeving. Het wordt mogelijk om binnen een uitkering werkervaring op te doen. Om mensen in een uitkering de ruimte en tijd te bieden zich te ontwikkelen en door te groeien naar een vaste baan, gaat de gemeente ervoor zorgen dat de vergoedingssystematiek van de kinderopvang geen belemmering is.

Kwaliteit van werk bevorderen. Wij zetten ons actief in binnen en buiten de eigen gemeentelijke kaders voor eerlijk en lonend werk. Bij aanbestedingen van de gemeente als publieke opdrachtgever kijken we bijvoorbeeld niet alleen naar de prijs: kwaliteit en randvoorwaarden zijn net zo belangrijk.

Arbeidsmarkten organiseren. Samen met het bedrijfsleven gaan we arbeidsmarkten organiseren in wijken waar groepen zitten met een slechte startpositie of groepen die moeilijk te bereiken zijn.

Toegankelijkheid vacatures gemeenten. We willen dat de gemeentelijke organisatie alle vacatures openstelt voor, en inzet op, een vergroting van het aandeel werknemers vanuit de Banenafpraak.

Stageplekken voor iedereen. Er komen meer stage- en leerwerkplekken, met extra aandacht voor ROC-leerlingen. De gemeente gaat zich maximaal inzetten voor groepen die moeilijk een stage kunnen vinden. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie en verbonden partijen, als door hier met lokale bedrijven afspraken over te maken. Elke vorm van discriminatie bij stages is ontoelaatbaar. Studenten mogen geen

slachtoffer worden van discriminatie en mogen niet aan hun lot worden overgelaten. We willen dat de gemeente onderwijsinstellingen helpt hier serieuzer op toe te zien, te registreren dat elke student een goede stageplek krijgt en stagebedrijven niet discrimineren.

Arbeidsuitbuiting actief opsporen. De gemeente gaat actiever controleren op werk door en huisvesting van arbeidsmigranten. Met andere gemeenten in de regio, werkgevers en uitzendbureaus maken we hierover afspraken.

Experimenten zoals coöperatie Lichtpunt uitbreiden. De Sociale Coöperatie past bij het streven naar een sociale, coöperatieve samenleving. Deze vorm draagt bij aan gelijke kansen, brede welvaart en een menselijke uitvoering van de Participatiewet.

4. Fijn leven en kansen voor ontwikkeling

Wij geloven in een stevige basis voor elke inwoner van Alkmaar. Goede publieke voorzieningen zijn een harde voorwaarde voor een sterke samenleving. En dat gaat ook naast inkomen en zorg ook over sporten om gezond te blijven, een mooi theater waar je heen kan en een goede school voor je kinderen.

Een goed bestaan is ook een fijn leven. Een leven dat voldoening biedt en een gevoel van verbondenheid. (Sport)verenigingen zijn dé plek om elkaar te ontmoeten en een praatje te maken. Een goede sportclub brengt een heel dorp of een hele buurt bij elkaar. Kunst en cultuur zijn een onmisbaar onderdeel van de samenleving. Ze geven kleur en dagen je uit.

Alkmaarse plekken voor sport en cultuur moeten de plekken worden waar mensen met een dikke portemonnee en een smalle beurs elkaar weer tegenkomen. Zij moeten toegankelijk zijn voor iedereen. Juist ook vanwege hun maatschappelijke waarde, ook

in relatie tot onderwijs. En met name ons onderwijs moet erop zijn gericht dat ieder kind en elke jongere dezelfde kansen krijgt op ontwikkeling en ontplooiing van talenten. Zodat iedereen een kans heeft op een fijn leven.

4.1 Onderwijskansen en talenten ontdekken

Goed onderwijs geeft elk mens de kansen die nodig zijn voor talentontwikkeling. De gemeente ondersteunt in het ontwikkelen van deze talenten. Kinderen en volwassenen zijn gebaat bij samenwerking met instellingen waar leerlingen ook kennismaken met natuur, kunst, cultuur, sport en bewegen. Zo krijgen alle Alkmaarders het belang van deze zaken mee. Waarmee de cognitieve ontwikkeling, maar ook de groei naar goed burgerschap ondersteund wordt.

Scholen in onze gemeente bieden bij voorkeur een ononderbroken aanbod voor de leeftijd 0-12, waarbij de opvang geïntegreerd is in de scholen. Opvang staat in het teken van de optimale ontwikkeling van kinderen, met als extra winst dat ouders kunnen werken aan economische zelfstandigheid. Ook de voorschoolse en naschoolse opvang is op alle scholen bij voorkeur intern aanwezig.

We kiezen voor onderwijs dat draait om de persoonlijke ontwikkeling van mensen. Waar ruimte en veiligheid is om te spelen en te ontdekken en waar je extra ondersteuning krijgt als dat nodig is.

Onderwijskansen en talenten ontdekken: wat gaan we doen?

Toegang tot onderwijs. We vinden het belangrijk dat alle kinderen in onze gemeente naar school kunnen gaan. De gemeente biedt hierbij maatwerk en ondersteuning waar nodig. We kijken ook verder dan onze gemeentegrenzen. Gezinnen in de Rijk zijn ook vaak aangewezen op speciaal onderwijs in Purmerend of peuteropvang in de Beemster. Wij willen een gemeente die in oplossingen denkt buiten de gebaande kaders of grenzen.

Taalvaardigheid verbeteren. Alkmaar zet alles op alles om taalachterstanden via maatwerk en op een zo vroeg mogelijke leeftijd weg te nemen door kinderen te stimuleren in hun taalontwikkeling, bij voorkeur vanaf vroegtijdig voorschoolse educatie (VVE). We willen dat de gemeente daar meer gaat sturen op diversiteit, omdat het helpt als er kinderen op de groep aanwezig zijn die wel de Nederlandse taal machtig zijn ('taalrijke omgeving'). Dit kan bijvoorbeeld via een maximaal aantal subsidieplekken met VVE indicatie af te geven per locatie.

Extra ondersteuning dichtbij. We maken ons sterk voor een betere samenwerking tussen scholen en jeugdhulp om tot maatwerk te komen bij gezinnen die in de problemen komen. Jeugdhulp krijgt daarom een vaste plaats in de scholen.

Groene en duurzame scholen. Scholen krijgen groene schoolpleinen gefinancierd, zonnepanelen op het dak en een gezond binnenklimaat. Voor elk kind komt er in de buurt een natuurspeelplek en op korte afstand een grotere natuurspeeluin.

Deelname aan maatschappelijke projecten.

Alle scholen kunnen deelnemen aan projecten die bijdragen aan het verbreden van de horizon

van Alkmaarse leerlingen. Bijvoorbeeld projecten rond globalisering, educatief theater over pesten, voorlichting over diversiteit, deelnemen aan een project van VluchtelingenWerk, een campagne burgerschap over de waarden verdraagzaamheid, verbondenheid, vrijheid en verscheidenheid. We kweken begrip door voorlichting over onbewuste en bewuste discriminatie, en we laten ons inspireren door goede voorbeelden uit de praktijk. Dit gebeurt al volop door oa. discriminatie.nl. En we zijn bezig met een flinke uitbreiding op preventie van discriminatie oa. door het VO te ondersteunen. Er gaat vanaf dit jaar structureel € 70.000,- meer naartoe en we zijn bezig met een vooruitstrevend project (het onderwijsplatform).

Preventie van discriminatie. We gaan preventie van discriminatie uitbreiden, onder andere door het voortgezet onderwijs te ondersteunen. Er komt structureel meer budget voor vooruitstrevende projecten zoals het onderwijsplatform en uitbreiding naar het primair onderwijs.

Diversiteit op scholen. We willen dat scholen voor primair onderwijs een afspiegeling van de buurt zijn, zowel qua leerlingen als qua leerkrachten en organisatie. Wij ondersteunen in woord en daad initiatieven van ouders om scholen gemengder te maken.

Toegang tot cultuur. We maken museabezoeken voor alle scholen gratis. Er komt financiering van combinatieuren op het gebied van lezen, sport en cultuureducatie met betrokkenheid van en aandacht voor de bibliotheek. Artiance krijgt subsidie om scholen met korting culturele activiteiten te kunnen aanbieden

Toekomstbestendig mbo en hbo. We halen toekomstbestendige mbo- en hbo-opleidingen naar onze gemeente, met een focus op een faculteit ICT en duurzaamheid.

Passend onderwijs. Ons ideaal is dat ieder kind op elke school het onderwijs krijgt dat het nodig heeft. Er zijn echter kinderen die meer ondersteuning nodig hebben dan een gemiddelde school kan bieden, bijvoorbeeld vanwege autisme, lichamelijke beperkingen of hoogbegaafdheid. In regionaal verband kijken we wat er mist in het onderwijsaanbod voor deze kinderen en hoe we dit kunnen versterken.

4.2 Sport en beweging toegankelijk en aantrekkelijk

Sport en beweging zijn onmisbaar voor een gezonde, sociale en vitale gemeente. Samen sporten en bewegen verbindt mensen, draagt bij aan fysiek en mentaal welzijn en versterkt buurten. Elke minuut die we bewegen, winnen we terug in een betere gezondheid. Of je nu wandelt in het park, zwemt in de Hoornse Vaart, schaatst op De Meent, voetbalt bij je vereniging of yogales volgt in het buurthuis: sport en bewegen is voor iedereen.

De tientallen sportclubs en verenigingen in Alkmaar zijn van grote waarde. Ze maken sporten mogelijk voor duizenden Alkmaarders en brengen mensen bij elkaar. We zorgen dat Alkmaar Sport deze clubs en verenigingen ondersteunt, met het opstellen van plannen, het vinden en aanvragen van subsidies en het zorgen voor een inclusieve en toegankelijke cultuur.

We gaan door met ons initiatief om maatschappelijke organisaties zoals sportverenigingen met advies en geld te helpen met verduurzamen. Waar nodig breiden we onze inzet hiervoor uit.

Met de nieuwbouw van de Hoornse Vaart en het Sportpaleis ontwikkelt Alkmaar zich tot een belangrijke regionale spil op sportgebied. Ook landelijk staat Alkmaar hiermee meer en meer op de kaart. Tegelijkertijd zien wij dat er fors wordt geïnvesteerd in topsport en het opleiden van nieuwe kampioenen, maar realiseren wij ons als GroenLinks-PvdA dat sporten vooral ook draait om plezier en recreatie en dat om die ene kampioen op te leiden er nog 999 andere sporters nodig zijn. Die misschien geen olympisch goud halen, maar wel lekker willen sporten.

Door slim te investeren en samen te werken, kunnen verenigingen hun krachten bundelen en gezamenlijk gebruik maken van nieuwe faciliteiten. We zien dit bijvoorbeeld bij een initiatief als de Outdoor Bike Experience (OBE) in het Geestmerambacht, een indoorbaan voor atletiekvereniging Hylas of een volledig overdekte ijsbaan De Meent. Alle drie deze sporten, fietsen, atletiek en schaatsen, kunnen multidisciplinair worden beoefend en kunnen met een relatief kleine investering in de gewenste nieuwe sportfaciliteiten enorm worden geholpen. Nieuwe en goede accommodaties stralen daarmee positief af op de Alkmaarse sportclubs en dragen ook bij aan de regiofunctie van Alkmaar als sportgemeente.

Wij willen dat iedere Alkmaarder, jong of oud, met of zonder beperking, en ongeacht inkomen, dichtbij huis kan sporten en bewegen. Dat vraagt om goede voorzieningen, veilige en groene openbare ruimte, sterke sportverenigingen en betaalbare toegang. Wij gaan ons inzetten om (financiële) beperkingen die bewegen in de weg staan, zoveel mogelijk weg te nemen.

Sport en beweging toegankelijk en aantrekkelijk: wat gaan we doen?

Groene sportvoorzieningen in de buurt. Ruimte om te bewegen wordt een speerpunt bij de inrichting van de openbare ruimte. Wegen, stoepen en parken richten we zo in dat prettig en veilig bewegen gestimuleerd wordt. We investeren in laagdrempelige, groene sportvoorzieningen in elke buurt.

Buitenspelen stimuleren. Speeltuintjes worden waar nodig opgeknapt om de toegankelijkheid en speelplezier te verbeteren. Bij nieuwbouw en bij wijken waar speelruimte ontbreekt, zorgen we voor nieuwe speeltuintjes. We gaan door met het stimuleren van groene schoolpleinen tot elke school in Alkmaar er een heeft.

Toegang tot sport. We gaan zwemonderwijs financieren voor scholen die dat willen gaan organiseren. Leerlingen op ROC's krijgen toegang tot sport.

Alkmaarse Sportraad. We blazen de Alkmaarse Sportraad nieuw leven in. Hier voert de gemeente overleg met alle sportaanbieders over het gemeentelijke sportbeleid en de grote investeringen in voorzieningen en projecten. We maken samen met de Alkmaarse Sportraad een visie op sport en bewegen waar de inzet en investeringen voor de komende jaren om sport aantrekkelijk, bereikbaar en betaalbaar te houden, duidelijk wordt.

Sportregisseurs. Elke wijk en elk dorp heeft een sportregisseur die samen met verenigingen, maatschappelijke organisaties, scholen, BSO's en bewoners werkt aan een passend sportaanbod om zo veel mogelijk mensen te stimuleren om te bewegen.

Veilig sporten. De gemeente werkt samen met verenigingen aan een veilig en open sportklimaat waarin iedereen welkom is. Sportregisseurs worden

aanspreekpunt voor leden die zich niet welkom voelen bij hun sportclub.

Investeren in goede accommodaties. Wij gaan in gesprek met onder meer de OBE, Hylas en De Meent om opvolging te geven aan hun wensen om te beschikken over nieuwe sportaccommodaties. De diverse onderzoeken die hiervoor reeds zijn uitgevoerd, willen wij verder brengen en met de betreffende sportclubs in gesprek gaan om samen te zoeken naar de (financiële) mogelijkheden om de plannen te realiseren. Sportclubs en -verenigingen in (financiële) nood mogen niet zomaar verdwijnen en moeten waar mogelijk worden geholpen.

Drempels wegnemen. Alle sportaccommodaties voldoen aan het VN-verdrag Handicap en bieden mogelijkheden voor mensen met een beperking om te sporten.

Voldoende sportbudget. Financiële blokkades om te sporten nemen we weg, geldgebrek mag geen reden zijn om niet te sporten. We zorgen voor voldoende budget voor het jeugdfonds sport en cultuur zodat zij sportlessen, lidmaatschappen en sportmaterialen voor jongeren, die dit nodig hebben, kunnen blijven vergoeden. Mensen met lage inkomens kunnen gebruikmaken van de Alkmaarpas voor sportactiviteiten en Alkmaar Sport organiseert een laagdrempelig en toegankelijk sportaanbod voor jong en oud.

Proeflidmaatschap voor jongeren. De gemeente werkt samen met sportclubs om de eerste drie maanden proeflidmaatschap voor alle jongeren te bekostigen. Zo maken we het starten met sporten zo laagdrempelig mogelijk.

4.3 Samenkomen door kunst en cultuur

Cultuur verwondert, verbaast, verwart en prikkelt. Cultuur verbindt en zorgt voor bewustwording. Belangrijker nog is hoe cultuur ervoor zorgt dat we samenkomen, dat we samen naar hetzelfde kijken, maar hoe het ons allemaal anders raakt en daardoor scherp houdt. Met waardering voor elkaar en elkaars perspectieven.

Een rijke Alkmaars kunst- en cultuursector brengt leven in de brouwerij, verbindt en bevraagt ons. GroenLinks-PvdA blijft daarom flink investeren in kunst en cultuur. Het verlenen van kunstsubsidies hangt niet af van de economische waarde, maar doet recht aan de intrinsieke waarde van kunst.

Wij ondersteunen initiatieven die zich richten op het bereiken van een nieuw publiek, want sociaal contact, ontmoeting en verbinding zijn het fundament van een samenleving. We hebben om die reden aandacht voor productiehuisen, festivals en broedplaatsen om innovatie en talentontwikkeling te stimuleren. En met aanvullend budget willen wij meer ruimte bieden voor eigentijdse, dwarse en vernieuwende culturele initiatieven.

Ook de gebouwen in onze gemeente verdienen onze aandacht, GroenLinks-PvdA is trots op het cultureel erfgoed van Alkmaar. Een gezamenlijke geschiedenis, een gezamenlijke inbedding die we intact moeten houden. De vele rijks- en gemeentelijke monumenten maken Alkmaar uniek en zijn belangrijk voor onze stad. Alkmaar bouwt flink aan de stad. Doordachte architectuur en stedenbouw zijn hierbij essentieel. Dit onderstreept de cultuurhistorische waarde van de stad en versterkt lokale cultuur. Dit is goed voor inwoners en toeristen.

Goed zorgen voor de omgeving, de fundamenten en onze historie, creëert een goede voedingsbodem voor lokale cultuurontwikkeling, voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat, voor een goede bescherming van lokale cultuur en de mogelijkheid tot verrijking, voor een florerende samenleving en voor een aantrekkelijke stad voor bezoekers.

Samenkomen door kunst en cultuur: wat gaan we doen?

Openluchttheater. We verrijken cultureel Alkmaar door een openluchttheater te bouwen dat ook door alle culturele instellingen geprogrammeerd kan worden.

Kunstroute in de openbare ruimte van Alkmaar. Naar het voorbeeld Blindwalls Gallery uit Breda creëren we een serie muurschilderingen die het verleden en de toekomst van Alkmaar in kunst uitbeelden. Dat kan in de vorm van muurschilderingen en graffiti of andersoortige kunst in de openbare ruimte. Op die manier ontstaat een route door de stad die het verleden en het heden met elkaar verbindt en bezoekers de hele stad laat zien.

Cultuurvisie en samenwerking. Wij willen door met de cultuurvisie en maken hier financieel ruimte voor. We maken het stevige vrijwilligersfundament van de Alkmaarse cultuur duurzaam door aanbod voor bestuurskracht en vrijwilligers. De gemeente organiseert en stimuleert samenwerking tussen verenigingen en faciliteert netwerkbijeenkomsten.

Financiering. We verhogen het budget voor kunst en cultuur zodat er ruimte komt voor ontwikkeling en experimenteren. Een hoger budget helpt ook om een diverser publiek aan te trekken voor het Alkmaarse cultuuraanbod, bijvoorbeeld via de AlkmaarPas. Zo wordt cultuur een middel voor verbinding in onze Alkmaarse maatschappij. We omarmen de Groei-agenda cultuur, zodat de culturele infrastructuur zo snel mogelijk gereed is voor de te verwachten inwonersaantallen. Het hogere budget koppelen we aan snelle beslistermijnen voor subsidies.

Uitbreiden cultuurruimtes. We breiden onze culturele ruimtes uit en verzorgen meer samenwerking tussen cultuur en ondernemers. Denk aan leegstaande panden die een alternatieve functie kunnen hebben. Nieuwe creatieve plekken zorgen dat kunstenaars mogelijkheden krijgen voor een werk- of oefenruimte en dat er verbinding met en in de buurt kan optreden rond kunstprojecten.

Ontwikkeling jonge kunstenaars. Wij willen jonge kunstenaars een langere periode ondersteunen, zodat zij zich in onze stad verder kunnen ontwikkelen.

Kunst naast de deur. Kunst in de openbare ruimte kan maatschappelijke onderwerpen aansnijden en mensen bewuster maken van Alkmaar, Alkmaarders en maatschappelijke onderwerpen die ook in Alkmaar spelen. Creatieve makers geven wijken nieuwe dynamiek en kunnen emancipatie bevorderen.

Cultuuraanbod voor scholen uitbreiden. Ieder kind in Alkmaar moet kunnen leren van cultuur en de mogelijkheid krijgen zichzelf creatief te uiten. Met kunstonderwijs kunnen alle Alkmaarse kinderen al jong kennismaken met kunst en cultuur, ongeacht buurt of achtergrond. Dit stimuleert creativiteit en inventiviteit in onze snel veranderende wereld en brengt ze in verbinding met anderen. Het is een duurzame investering in onze samenleving en biedt ze de mogelijkheid hun talenten verder te ontwikkelen. Dit levert de creatieve burgers, kunstenaars en vrije denkers van morgen. Het gefinancierde cultuuraanbod voor scholen breiden wij daarom uit.

Activiteiten uitbreiden. We willen de 8 oktober activiteiten uitbreiden, stadsbreed en diverser maken en de dorpen betrekken bij de viering. Het Midwinterfeest gaan we waar nodig organisatorisch en financieel ondersteunen. We willen een multifunctioneel buitenpodium creëren, een iconische culturele tempel of openluchtarena in een natuurlijke groene omgeving. We gaan een hoogwaardig cultureel festival met nationaal aanzien naar Alkmaar halen, bijvoorbeeld een internationaal straattheaterfestival.

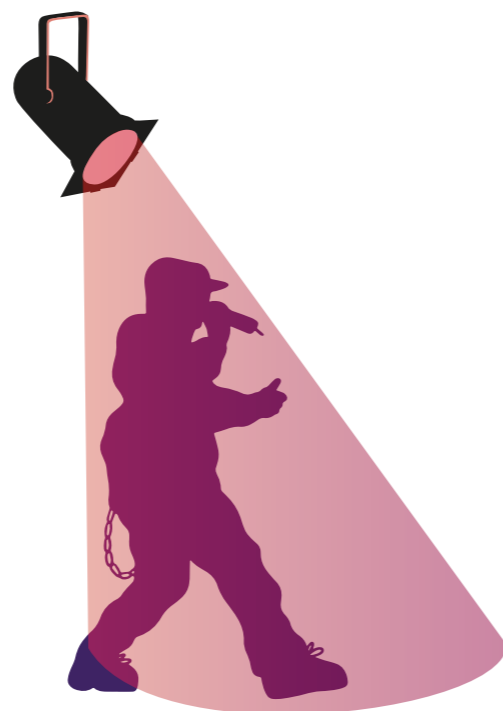
Eerlijke beloning. Wij hanteren Fairpay voor alle makers en kunstenaars die meewerken aan cultuur in de gemeente Alkmaar.

Culturele activiteiten voor iedereen. Er komt extra aandacht om diverse groepen te betrekken bij culturele activiteiten in de binnenstad, én extra aandacht om diverse groepen buiten de binnenstad te motiveren culturele activiteiten te organiseren die voor iedereen zijn.

Maatschappelijke thema's. Er komt een programma waarmee we maatschappelijke thema's aansnijden om een brug te slaan tussen het centrum van Alkmaar en de (buiten)wijken en dorpen. Met een focusprogramma 'weerbare jongeren' brengen we creativiteit en kritisch denken om tegenwicht te bieden tegen de AI-ficering van jongeren.

Nachtleven, broedplaatsen en pop-ups. We besteden meer aandacht en bieden meer ruimte aan initiatieven die het Alkmaarse nachtleven en de creatieve scene versterken. We stimuleren experimentele en tijdelijke initiatieven die nieuwe energie brengen in de stad, ook buiten het centrum. Creatieve broedplaatsen krijgen de mogelijkheid om dag én nacht te programmeren, zodat Alkmaar een levendige en toegankelijke stad blijft voor makers en publiek. We ondersteunen initiatieven die leegstand tijdelijk invullen met cultuur, werkruimte of podium. De gemeente beschermt bestaande broedplaatsen en zorgt dat hun aantal meegroeit met de stad.

Participatie binnen de culturele sector. Een actueel overzicht van culturele activiteiten trekt meer bezoekers aan. Ook willen we jonger publiek aantrekken. Hierbij zijn meer bezoekers in het algemeen en jongeren specifiek altijd het doel hoog over.

Klimaatverandering is een van de grootste uitdagingen van onze tijd. Om dit zoveel mogelijk te beperken moeten we de Alkmaarse bijdrage aan de opwarming van de aarde stoppen. Als we nu te kwistig omgaan met grondstoffen, blijft er voor onze kinderen niets over. Maar als we nu investeren in verduurzaming, in maatregelen voor klimaatadaptatie en in goede publieke voorzieningen, hebben we daar over tientallen jaren nog steeds plezier van.

Daarom kiezen wij voor structurele oplossingen en zetten we duurzaamheid voorop.

5.1 Eerlijke energie en warmtetransitie

Ook Alkmaar heeft een belangrijke rol in het tegengaan van klimaatverandering, bijvoorbeeld door te stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen. De mogelijkheden moeten wel voor iedereen toegankelijk zijn. Nu zijn arme wijken in de zomer vaak de warme wijken en de rijke buurten vaak de groenste buurten.

GroenLinks-PvdA wil de energierekening van

Alkmaarders zo betaalbaar mogelijk maken. We ondersteunen de huishoudens met de laagste inkomens bij de energietransitie met bijvoorbeeld een witgoedregeling of inductieplaat als woningen van het aardgas af gaan. We gaan het eerst aan de slag in de buurten met de slechtste energie-labels en de hoogste energierekening en het hoogste aandeel sociale huurwoningen.

We steunen initiatieven van burgers om in een energiecoöperatie groene stroom op te wekken en bijvoorbeeld een buurtbatterij te plaatsen. Gemeenten kunnen bijdragen aan het verminderen van CO₂-uitstoot door het ondersteunen of opzetten van collectieve warmtenetten. Naast het 'grote' warmtenet van HVC en de individuele 'all-electric' oplossingen (bijvoorbeeld een warmtepomp) zetten we ons in voor kleinschalige buurtwarmtenetten als derde optie in Alkmaar.

Eerlijke energie en warmtetransitie: wat gaan we doen?

Alkmaar aardgasvrij. We zetten de transitie naar aardgasvrij wonen voort en versnellen waar mogelijk. Alkmaar maakt in 2026 bekend welke wijken voor 2035 van het aardgas af moeten. Zo scheppen we duidelijkheid.

Actieplan isoleren. Verduurzamen begint met goede isolatie. We zetten buurtklusbedrijven in voor de inwoners die zelf geen isolatie kunnen betalen, we gaan met energiecoaches langs de deur om mensen te wijzen op alle mogelijkheden tot besparen en helpen met het regelen van subsidie. We delen gratis isolatiemateriaal uit aan huishoudens met de laagste inkomens.

Samen warmte opwekken. We stimuleren collectieve warmteprojecten (warmtenetten) in de dichtbevolkte gebieden, waar mogelijk in samenwerking met bewonersinitiatieven zoals warmtegemeenschappen. We maken werk van duurzame warmtebronnen, zoals geothermie. Bij alle collectieve warmteprojecten letten we nadrukkelijk op de betaalbaarheid voor lage inkomens. Elektrische warmtepompen komen met name daar waar warmtenetten niet kunnen, om netcongestie te voorkomen.

Meer groene stroom. We zetten vaart achter de uitvoering van de Regionale Energiestrategie voor de opwekking van groene energie. Zo halen we het doel om samen met buurgemeenten voor 2030 0,62 terawattuur aan duurzame energie op te wekken. Bij nieuwe projecten voor zonne- en windenergie

bevorderen we lokaal eigenaarschap (minimaal 50%), onder meer door de inzet van maatschappelijke tenders.

Zon op daken en langs infra. Samen met inwoners maken we de komende periode plannen over de inzet van de gemeente Alkmaar na 2030 met betrekking tot het opwekken van duurzame energie. Wij willen meer lokale energieopwekking. Dit komt de betaalbaarheid en zekerheid van energie in de toekomst ten goede. Dit doen we met zon binnen de bebouwde omgeving en langs infrastructuur. Het landschap binnen de gemeente Alkmaar leent zich niet voor grootschalige zonneparken.

Windmolens rond bedrijvigheid. Windenergie realiseren wij bij voorkeur rondom de bedrijventerreinen Boekelermeer en de Beverkoog.

2050 als doel. Toekomstplannen voor de energietransitie zijn ambitieus en schetsen een duidelijk stappenplan van hoe we Alkmaar zo snel mogelijk, maar uiterlijk in 2050, klimaatneutraal kunnen maken. We laten hierbij altijd ruimte voor tussentijdse aanpassingen en blijven op zoek naar nieuwe oplossingen en innovaties.

Samen tegen netcongestie. We maken afspraken met omliggende gemeenten, bedrijven en netbeheerders om het elektriciteitsnet aan te pakken. Door dat samen te doen, kunnen we sneller opschalen.

Betaalbare warmte. We zien warmtenetten als een publieke voorziening, niet als energiemarkt. Veel inwoners zijn van stadsverwarming afhankelijk, en met de ontwikkeling van warmtenetten wordt dit in de toekomst alleen maar meer. We zijn blij met het warmtenet van HVC. De komende jaren gaan we gebruik maken van nieuwe wettelijke mogelijkheden en onze rol als aandeelhouder van HVC om te zorgen dat het warmtenet zoveel mogelijk oplevert aan woongenot en zo min mogelijk kosten met zich meebrengt voor inwoners.

Energiehubs. Om netcongestie tegen te gaan, stimuleren we bedrijven om samen te werken in energiehubs, bijvoorbeeld op de Boekelermeer en Beverkoog. Daarbij stemmen de bedrijven vraag en aanbod van stroom op elkaar af en wekken zij zelf zoveel mogelijk stroom op. Ze slaan die ook zoveel mogelijk zelf op.

Netcapaciteit slim delen. De gemeente zet zich maximaal in om bedrijven met overcapaciteit aan stroom over te halen dit te delen met nabijgelegen bedrijven met te weinig capaciteit. Zo voorkomen we dat netcongestie ondernemerschap in de weg staat.

Meer transformatorhuisjes. Meer gebruik van stroom vraagt om meer transformatorhuisjes. Met netbeheerders en bewoners gaan we kijken hoe we die op een goede en creatieve manier kunnen inpassen in de openbare ruimte. Waar mogelijk versnellen we de procedures hiervoor.

5.2 Bewegen van A naar B

We hebben een aantal grote uitdagingen als het gaat om verkeer in Alkmaar. Om te beginnen is er veel te winnen op het gebied van verkeersveiligheid. In onze gemeente vinden meer verkeersongevallen plaats dan gemiddeld. Deze ongevallen leiden ook vaker tot gewonden of zelfs doden.

GroenLinks-PvdA pakt dit aan. Er valt veel te winnen

met slim beleid. Met meer (veilige) ruimte voor de wandelaar en fietser stimuleer je langzaam verkeer als alternatief. Dit is goed voor de gezondheid en het plezier dat mensen hebben in bewegen. Er komt ook meer ruimte vrij voor groen, wonen, recreëren en ontmoeten. We zetten in op een gemeente waar ruimte vooral bedoeld is om in te leven, ook als dit soms een paar minuten extra reistijd betekent.

Om de opwarming van de aarde een halt toe te roepen, nemen we zo snel mogelijk afscheid van fossiele brandstof en gaan we groene brandstof opwekken. Uiterlijk in 2030 verbieden we het gebruik van fossiele brommers en snorfietsen ouder dan tien jaar in alle woonwijken. Dat betekent voor onze gemeente een radicale omwenteling als het gaat om vervoer van mensen en goederen: van beter openbaar vervoer tot uitbreiding van laadpalen. Dat is niet alleen goed voor de veiligheid van onze kinderen en ouderen, het zorgt ook voor een lagere uitstoot.

Rechtvaardige woon- en schoolzones

Kinderen moeten zich zorgeloos en veilig door Alkmaar kunnen bewegen. Ouderen moeten geen belemmeringen voelen om te voet of met de fiets naar buiten te gaan. Alkmaar moet ingericht zijn voor iedereen, ook als je 8 of 80 bent is de straat van jou. Hier is nog wel wat werk voor te verzetten.

Een rechtvaardige inrichting van de openbare ruimte begint bij de plekken waar mensen wonen, leren en leven. Daarom kiezen we voor veilige schoolzones waar kinderen zonder gevaar lopend of fietsend naar school kunnen. Dit betekent brede stoepen, duidelijke oversteekplaatsen, lagere snelheden en autoluwte rondom scholen. Zo geven we letterlijk ruimte aan de toekomst van onze stad.

Ook in woonwijken zetten we in op rust en veiligheid. Met groene, verkeersveilige straten waar kinderen buiten kunnen spelen en burens elkaar ontmoeten. Dat vraagt om het terugdringen van doorgaand verkeer in woonstraten, het aanleggen van veilige fietsroutes en toegankelijke stoepen die stimuleren tot ander vervoer.

Door dit soort zones slim en rechtvaardig in te richten, laten we zien wat mogelijk is: een Alkmaar waarin elke inwoner zich veilig, gezond en vrij kan verplaatsen.

Bewegen van A naar B: wat gaan we doen?

STOMP. We hanteren in onze plannen voor ruimtelijke ordening en verkeer het zogeheten STOMP-principe: stappen, trappen, openbaar vervoer, mobiliteit as a service en privé-auto. Ofwel: Alle vervoermiddelen hebben een plek, maar we geven eerst voorrang aan de voetganger, dan de fiets, het ov, taxi en deelauto en als laatste de privé-auto. Zo maken we een gemeente waarbij het uitgangspunt is dat zowel een 8-jarige als een 80-jarige veilig en vertrouwd onderweg kan.

Veilige wegen. We verbeteren de verkeersveiligheid. We zorgen er daarom voor dat waar dat nodig is de maximumsnelheid omlaag gaat en dat ook andere maatregelen worden genomen die het verkeer voor fietsers en voetgangers veiliger maken. De maximumsnelheid in de bebouwde kom wordt 30 km/u.

Stoepen aanpakken. We gaan sneller stoepen aanpakken om deze voor alle Alkmaarders toegankelijk te maken. Te smalle stoepen, losliggende of scheve stoeptegels en andere "hindernissen" moeten worden verwijderd.

Toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer. Openbaar vervoer is niet alleen een goed en slim alternatief op drukke routes en een belangrijke publieke voorziening. We zetten ons, samen met de provincie, in voor betaalbaar en frequent ov. Ook zorgen we ervoor dat alle wijken en dorpen met het ov bereikbaar zijn. Om dit te bereiken zetten we onder andere in op een pilot met vraaggestuurd openbaar vervoer. We stoppen de geplande afschaffing van het eurokaartje voor de bus.

Duurzaam vervoer. Om de opwarming van de aarde een halt toe te roepen, nemen we zo snel mogelijk afscheid van fossiele brandstof en gaan we groene brandstof opwekken. Dat betekent voor onze gemeente een radicale omwenteling als het gaat om vervoer van mensen en goederen. Dat is niet alleen goed voor de veiligheid van onze kinderen en ouderen, het zorgt ook voor een lagere uitstoot. Daarom breiden we het aantal laadpalen uit. In samenspraak met de bewoners kijken we waar die het beste kunnen komen.

Meer snelfietspaden. Om de fiets een volwaardig alternatief op de (midden)lange afstand te maken breiden we het netwerk van snelfietspaden uit.

Realistische autoparkeertarieven. Autoparkeren neemt bijzonder veel stadsruimte in beslag en daar moet een hogere prijs voor worden betaald. Het geld dat we hiermee ophalen, stoppen we in betere

bereikbaarheid met andere vervoersvormen, die daarmee worden gestimuleerd.

Auto's naar de randen. We willen de leefbaarheid van het centrum van de stad en de dorpen verbeteren. Daarom komen er meer parkeerplaatsen aan de rand van de stad waar je ook kunt overstappen op bijvoorbeeld leenfietsen en bussen die naar het centrum rijden. Dit zijn de zogeheten mobiliteitshubs. Doorgaand autoverkeer maakt zo veel mogelijk gebruik van de ringwegen, om de stad leefbaar te houden.

Meer deelauto's. We stimuleren het gebruik van deelauto's. Dit doen we door deelauto's bij grote nieuwbouwprojecten een plek te geven en door als gemeente pilots met deelauto's te organiseren om mensen aan dit concept te laten wennen.

Slimmer en minder vrachtverkeer. We gaan met ondernemers aan de slag om vrachtverkeer zoveel mogelijk uit het centrum te weren met een gezamenlijke aanpak voor duurzame stadslogistiek.

Meer goederenvervoer over water. We willen de nieuwe haven in de Boekelermeer zo goed mogelijk gebruiken en waar mogelijk transport over wegen vervangen door transport via water. Samen met ondernemers onderzoeken we mogelijkheden om de bevoorrading van (grote) winkels of bouwplaatsen deels via water plaats te laten vinden.

Minder uitlaatgassen. We voeren een nul-emissiezone rond het centrum van Alkmaar in om de meest vervuilende voertuigen te weren. Zo verbeteren we de luchtkwaliteit in de stad.

Laadpalen. We breiden het aantal laadpalen in de openbare ruimte fiks uit. In samenspraak met de bewoners kijken we waar die het beste kunnen komen.

Verduurzamen tankstations. Tankstations die hun vergunning willen verlengen, kunnen dat als er oplaadpalen en snelladers worden bijgeplaatst. Tankstations waar de huidige eigenaar stopt, krijgen een andere bestemming.

5.3 Gezonde leefomgeving en een sterk platteland

We zetten de gezondheid van Alkmaarders op 1. De gemeente gaat zich keihard inzetten voor schone lucht, een schone bodem en schoon water. We versterken de handhaving op milieuregels zodat er minder PFAS en andere schadelijke stoffen in de bodem en het water komen. Het resultaat is een gezonde, leefbare omgeving waar iedereen plezier van heeft.

Buiten de stad geven we prioriteit aan het herstel van de natuur en het mooie cultuurlandschap van onze gemeente. Dat lukt alleen als we samenwerken met de boeren. Het landschap is grotendeels gevormd door het vee en het werk van boeren. We zorgen ervoor dat de bodem- en waterkwaliteit vooruitgaat én dat boeren perspectief krijgen op een gezond bedrijf, nu en in de toekomst. Duurzame landbouw, stadslandbouw en natuurbeheer stimuleren we met subsidies.

We betrekken boeren om klompenpaden en heggen weer terug te brengen. En om weidevogels en insecten te laten terugkeren. We geven extra aandacht aan het natuurgebied Eilandspolder, dat al prachtig is maar waar ook nog veel ruimte is voor verbetering. Zo werken we aan een vitaal platteland waar mens én natuur gezond kan leven.

Gezonde leefomgeving en een sterk platteland: wat gaan we doen?

Gebruik schadelijke stoffen verbieden. De gemeente stelt een verbod in op het gebruik van PFAS en andere zeer zorgwekkende stoffen in gemeentelijke infrastructuurprojecten, zoals wegenbouw en waterbeheer.

Controleren en handhaven. We investeren in controleren, opsporen en handhaven op onder meer PFAS en andere zeer zorgwekkende stoffen. Daarnaast zetten we ons vanuit Alkmaar in om verregaande samenwerking tussen omgevingsdiensten te bevorderen.

Meten is weten. We breiden meetnetwerken voor lucht-, water- en bodemkwaliteit uit om meer inzicht

te krijgen in vervuiling en om gerichte maatregelen te kunnen nemen. Dit krijgt een plek in de jaarlijkse duurzaamheidsrapportage.

Schone Lucht. Alkmaar sluit zich aan bij het Schone Lucht Akkoord en we verbinden ons aan het doel van 50% gezondheidswinst in 2030 ten opzichte van 2016. Dit doen we met concrete projecten om luchtverontreiniging te verminderen.

Houtstook. In dichtbevolkte gebieden zorgt houtstook (houtkachels en vuurkorven) voor overlast en aantoonbare gezondheidsschade. Daarom gaan we mensen er actief op wijzen wat de gevolgen zijn van een vuurtje stoken voor de buurt. De stookwijzer wordt leidend en op momenten waar uit metingen blijkt dat houtstook de gezondheid van inwoners schaadt, gaan we dit verbieden.

Saneren grond. We gaan bodemverontreiniging actief tegen met opsporing en sanering van vervuilde bodems. Hiermee voorkomen we dat mensen ziek worden.

Waterkwaliteit. We monitoren en beschermen de waterkwaliteit. Met het hoogheemraadschap controleren we meer op afvalstromen en lozingen in het oppervlakte- en grondwater. We gaan er echt alles aan doen om samen met de provincie en het waterschap de 'Kaderrichtlijn Water 2027' te halen. Het leven moet weer terug in sloten, kanalen en meren en zwemmen moet overal kunnen zonder dat dit gevaarlijk is voor onze gezondheid.

Stoppen met gif. We beschermen onze inwoners tegen giftige stoffen. We benutten de mogelijkheden van de Omgevingswet om het gebruik van stoffen die gezondheidsschade kunnen veroorzaken te stoppen. Hierbij passen wij het voorzorgsprincipe toe. Alle middelen waarvan niet is aangetoond dat ze op korte en lange termijn en/of in combinatie met andere middelen onveilig zijn voor de volksgezondheid, moet acuut mee worden gestopt.

Lokale landbouw. Lokale agro-ecologische landbouw stimuleren en ondersteunen we. We investeren in het lokale afzetkanaal, bijvoorbeeld door middel van gratis marktkramen en het bevorderen van samenwerking tussen boeren en andere lokale (horeca)ondernemers.

Agrarische agenda. We gaan de agrarische agenda, waar Alkmaar samenwerkingsafspraken maakt met boeren, inzetten als middel om innovatie, nieuwe verdienmodellen en een bestendige toekomst voor de landbouw in Alkmaar aan te jagen.

Stikstofuitstoot omlaag. We ondersteunen het

initiatief van boeren en provincie Noord-Holland om de stikstofuitstoot omlaag te brengen, om te beginnen met 30%. We stimuleren dit waar mogelijk door middel van de agrarische agenda Alkmaar.

Natuurherstel. We zetten ons in om de natuur in onze gemeente te herstellen, met name in de Eilandspolder. We onderzoeken mogelijkheden om samen met boeren te werken om dit natuurherstel te realiseren, bijvoorbeeld door hen beheerstaken uit te laten voeren. Zo kunnen we tegelijkertijd bijdragen aan een nieuw verdienmodel voor de landbouw.

5.4 Economie van morgen

Een gezonde leefomgeving zorgt voor de economie die we nodig hebben om als samenleving samen te floreren. Het is aan de gemeente om dit te stimuleren en bedrijven, inwoners en toeristen erbij te betrekken.

In Alkmaar zijn veel verschillende bedrijven. Wij willen dat zij in Alkmaar kunnen blijven en hier ook kunnen groeien. De gemeente mag hen hierin ondersteunen. Dit vraagt om betere bereikbaarheid, woonmogelijkheden en mogelijke centralisatie van kantoren in een levendige omgeving.

Wij ondersteunen een groengebied waar lokale boeren samen duurzame landbouw en natuurbeheer combineren. Een coöperatie van buurtbewoners die voedsel verbouwen of een bedrijventerrein waar ondernemers samen schone energie opwekken. We streven naar lokaal eigenaarschap: de mensen uit de buurt die het werk doen, nemen ook de belangrijke beslissingen. Ook leiden we het praktische én het theoretische talent op dat vervolgens in deze economie aan de slag kan.

De binnenstad van Alkmaar is in transitie. Toename van aantal inwoners, verduurzaming, digitalisering en veranderend consumentengedrag zorgen ervoor dat de functies van een stad ook veranderen. Wij willen dat de stad Alkmaar niet alleen een winkelstad is, maar een ontmoetingsplek voor iedereen. Het convenant van Alkmaar, samengesteld in opdracht van Alkmaars Bolwerk en de gemeente is een goede basis om projecten te prioriteren. Waarbij de binnenstad, Overstad en stationsbuurt worden gebundeld naar Binnenstad XL. Verbinden tot één gebied, want de stad is voor iedereen.

Naast de binnenstad XL willen we ook andere wijken en dorpen een sociale en economische impuls geven.

Creativiteit, verbondenheid, kleine bedrijvigheid en lokale ondernemers behouden de cultuur in de wijken. Hierdoor blijven de wijken bewoonbaar en veilig.

Vanuit circulariteit, werkt de gemeente samen met bedrijven, kringloopwinkels, lokale initiatieven en kennisinstellingen om de infrastructuur op te zetten om meer te delen en te repareren. Alkmaar stimuleert een bewustere economie, circulair bouwen en circulair inkopen. De gemeente leunt niet achterover, maar is een facilitator om samen de stad te maken. We verbinden mbo's, hbo's en universiteiten met bedrijven en organisaties en zorgen voor goede stages die naar mooie banen toe leiden.

Economie van morgen: wat gaan we doen?

Convenant Binnenstad XL. We omarmen het convenant van Alkmaars Bolwerk en ondernemend Alkmaar. Hierin wordt onder meer gepleit voor een betere verbinding tussen de binnenstad, Overstad en het stationsgebied. Alkmaar wordt een ontmoetingsplek, een stad voor iedereen. Waar een gezonde balans is tussen ondernemerschap, cultuur, samenkomen en leven.

Aantrekkelijke en leefbare binnenstad. Van de Kanaalkade, Scharlo, Geesterweg en Geestersingel maken we een groene wandelpromenade. Met duurzame stadslogistiek dringen we het aantal vrachtwagens terug dat elke ochtend door de binnenstad rijdt. We werken samen met ondernemers, bewoners en culturele instellingen aan een aantrekkelijk cultureel aanbod. Functiemenging is het uitgangspunt voor een aantrekkelijke en leefbare binnenstad.

Leegstand bestrijden. We voeren een leegstandsverordening in en gaan belasting heffen op (winkel)penden die langer dan zes maanden leeg staan. Zo houden we de leefbaarheid op peil.

Horecavisie. Onderscheidende horeca trekt een breder publiek aan die de economie van Alkmaar versterken. Hierbij hoort ook een gemeentelijke visie om de functie van de horeca te versterken.

Upgrade voor de Mare. Winkelcentrum de Mare en het park de Rekerhout krijgen een upgrade om het levendiger te maken, in de avond fijner als ontmoetingsplek met een inspirerend groene en creatieve uitstraling. De inrichting van de Mare is groen en daarmee aantrekkelijk voor bezoekers.

Reclame op de openbare weg. De openbare ruimte is van ons allemaal en niet van de vervuilers. Om de commercialisering op straat een halt toe te roepen, staan we reclame voor zaken als gokken, vliegen en fossiele industrieën niet meer toe op de openbare weg.

Afsteekverbod van vuurwerk. We houden het afsteekverbod op vuurwerk in stand en gaan door met de aanpak van handhaving en het stimuleren van alternatieven op wijk- en dorpsniveau.

Stimuleren maatschappelijk ondernemerschap. We bevorderen nieuwe coöperaties voor bijvoorbeeld taxivervoer en bezorgdiensten als alternatief voor grote commerciële platforms.

Zuinig gebruik van grondstoffen. Van woningbouw tot winkelvestigingsbeleid, op alle terreinen waar we als gemeente invloed hebben, zetten we ons in voor een zuinig gebruik van grondstoffen. De grondstoffen die we gebruiken, mogen niet verloren gaan in de vorm van afval en vervuiling. We spannen ons in om zo snel mogelijk te voldoen aan de Europese doelstellingen van 60 procent recycling van huishoudelijk afval in 2030 en 65 procent in 2035. We verbeteren de gescheiden inzameling van onder meer groente-, fruit- en tuinafval, papier, metaal, plastic, glas, elektronische apparatuur, textiel, luiers en gevaarlijke afvalstoffen. Ook bedrijven moeten hun afval scheiden. We scherpen het toezicht aan.

Circulair inkopen. We breiden als gemeente het circulair inkopen uit. Of het nu gaat om computers of sporthallen, we hanteren circulariteitscriteria bij de aanschaf. Daarmee ondersteunen we de circulaire koplopers in het bedrijfsleven en verkleinen we onze milieuoetafdruk.

Hergebruik van afgedankte spullen. We werken aan circulaire ambachtscentra die de functie van milieustraat, kringloopwinkel en reparatiewerkplaats combineren. Zo bevorderen we dat afgedankte spullen worden hergebruikt in plaats van in de afvalverbrandingsoven belanden.

Vereenvoudiging bouwvergunningen. We vereenvoudigen en versnellen de bouwvergunningen voor (nieuwe) ondernemers.

Jongeren betrekken bij ontwikkeling van gemeente. Jongeren, startende creatieve ondernemers en studenten zorgen voor een bruisende gemeente. Zij vragen om een divers en vernieuwd aanbod aan winkels, horeca en culturele activiteiten en evenementen. Zij worden daarom actief betrokken bij de ontwikkeling van de gemeente van morgen.

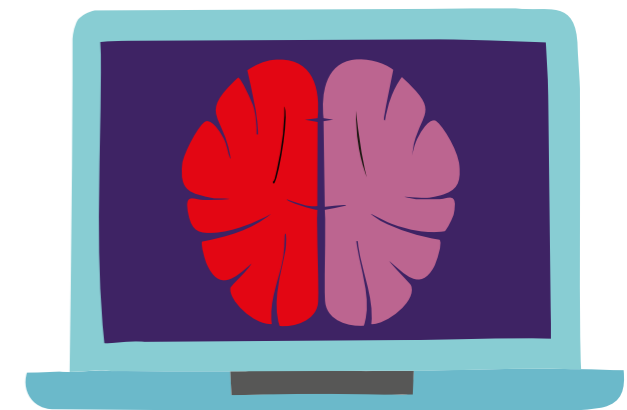
Het verhaal van Alkmaar komt tot leven. We breiden het marketingsinstrument 'het verhaal van Alkmaar' uit en brengen het tot leven, zodat iedereen die hier is en komt zich thuis voelt in onze gemeente.

5.5 Digitalisering, automatisering en AI.

De digitale wereld verandert razendsnel, en Alkmaar beweegt mee — maar op een manier die iedereen meeneemt. We investeren in een sterke digitale basis die bijdraagt aan een eerlijke, duurzame en verbonden samenleving. Digitale diensten moeten betrouwbaar, toegankelijk en begrijpelijk zijn voor alle inwoners, zodat niemand wordt buitengesloten.

De digitale tweeling van Alkmaar laat zien hoe technologie de stad kan versterken. Door data slim te gebruiken maken we beleid transparanter, kunnen we de effecten van keuzes op milieu, gezondheid en leefbaarheid zichtbaar maken en inwoners actief betrekken bij beslissingen over hun omgeving. Zo zetten we digitalisering in als middel om de stad groener, socialer en toekomstbestendig te maken.

Artificiële Intelligentie biedt kansen, maar vraagt ook om waakzaamheid. Alkmaar kiest voor een verantwoorde inzet van AI: transparant, veilig en altijd met de mens aan het stuur. We benutten de kracht van innovatie en talent uit de regio om publieke dienstverlening te verbeteren, lokale ondernemers te versterken en samen te werken aan een digitale toekomst die werkt voor iedereen - niet voor de winst, maar voor de samenleving.

Digitale tweeling

Alkmaar heeft als een van de eerste gemeenten van Nederland een 'digitale tweeling': een online stadsplattegrond waarop de meest uiteenlopende gegevens te vinden zijn. Van verkeersstromen tot ondergrondse kabels, warmtemetingen, CO2-uitstoot en bouwplannen. De digitale tweeling maakt gebruik van geavanceerde technologieën zoals sensoren en data-analyse om realtime informatie te bieden, wat bijdraagt aan maatschappelijke opgaven zoals duurzaamheid en verkeersveiligheid.

Alkmaar heeft de digitale tweeling zo ontwikkeld, dat deze samenwerkingen tussen verschillende gemeentelijke afdelingen en organisaties bevordert. Iedereen kon meekijken in de online omgeving en inwoners konden zelf sensoren bouwen en data verzamelen, wat leidde tot grotere betrokkenheid.

Bron: Digitale Tweeling Nederland voor iedereen | VNG

Digitalisering, automatisering en AI: wat gaan we doen?

Digitale vaardigheden bij inwoners vergroten. In samenwerking met bibliotheken, scholen en lokale ondernemers gaan we digitale-, cyber- en AI-geletterdheidsprogramma's aanbieden aan alle inwoners van Alkmaar. Hiermee vergroten we de vaardigheden van inwoners en hun weerbaarheid tegen desinformatie.

Data van inwoners. Gegevens van onze inwoners gebruiken we verantwoord. We onderzoeken hoe we het voor onze inwoners zo makkelijk mogelijk maken om hun eigen gegevens in te zien, te corrigeren en te verwijderen. Gegevens gebruiken we om de dienstverlening te verbeteren, niet om meer te controleren.

Maatschappelijke oplossing via digitale tweeling. Alkmaar zet in op verantwoord gebruik van data om de inwoners en ondernemers te helpen en maatschappelijke problemen op te lossen en te monitoren, in combinatie met de digitale tweeling van Alkmaar. Die wordt ingezet voor analyses, simulaties en 'wat-als'-scenario's.

Focus op digitale autonomie. Alkmaar gaat samen met andere gemeentes inzetten op digitale autonomie, waarbij we kritische processen en gegevens beter onder controle krijgen. Alkmaar verkent en werkt aan een soevereine clouddienst samen met andere overheidsdiensten.

Verbeteren digitaal vakmanschap bij ambtenaren.

We verbeteren de digitale kennis bij ambtenaren en zorgen voor een moderne werkomgeving die helpt om het werk beter te doen. Daarbij kunnen ze beschikken over een hoogwaardige AI infrastructuur met open taalmodellen en voldoende rekenkracht.

Interoperabiliteit en open source standaarden.

We vinden het wiel niet opnieuw uit, maar kiezen bij alternatieven bewust voor interoperabiliteit en open source standaarden.

Kennisdeling en strategie. Alkmaar deelt haar digitale kennis in de regio om innovatiepotentieel te benutten, voor een sterke economische regio en het vergroten van de zelfstandigheid. Alkmaar pakt een regionale regierol bij het versnellen van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) voor een toekomstbestendige economie. Er komt een gecoördineerde aanpak voor cybersecurity.

Monitoren digitalisering. Digitalisering heeft direct en indirect veel ecologische en maatschappelijke impact. Alkmaar rapporteert de economische, ecologische en maatschappelijke impact van digitalisering en AI in de duurzaamheidsrapportage.

Gebruik duurzame energie. Alkmaar streeft naar het gebruik van datacentra die draaien op 100% groene energie.

Verantwoording

Dit verkiezingsprogramma heeft als uitgangspunt het basisverkiezingsprogramma van GroenLinks-PvdA voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 genomen. We hebben vervolgens gesprekken gevoerd met- en bijdragen ontvangen van leden, bewoners, ondernemers en vertegenwoordigers van bedrijven en maatschappelijke organisaties, waaronder: Alkmaars Bolwerk en ondertekenaars van het Convenant Binnenstad, Hart van Alkmaar, ANIMO, Fietzersbond Alkmaar, SCW systems, werkgroep Armoede GL-PvdA, migrantengroepen, FNV, Alkmaar TaalThuis, VluchtelingenWerk Nederland, wijk-, buurt en jongerencentra, DNO Doen, Brijder/Pitstop, Betty Blocks, de Alkmaarse woningbouwcorporaties en nog veel meer.

Op basis van deze gesprekken en bijdragen hebben we een zo volledig mogelijk lijst opgesteld van concrete acties om Alkmaar groener en socialer te maken. Met deze lijst denken wij dat de toekomstige fractie alle instrumenten in handen heeft om onze ambities te verwezenlijken.

Wij willen iedereen erg hartelijk danken voor de bijdragen die zij hebben geleverd. In het bijzonder willen wij Manon Kant bedanken voor het redigeren van het eerste concept.

De programmacommissie

Mathijs de Boer

Helga Dol

Gijsbert van Iterson Scholten

Kelly Meijers

Roeland Rengelink

Roy Seignette

Myrthe Wijnkoop

Colofon

© Fotografie pagina's 2, 5, 6, 22, 32 en 37 Ed van de Poll via website Hart van Alkmaar

© Fotografie pagina 14 Studio Hekwerk

© Illustraties Studio Hekwerk

Grafische vormgeving Studio Hekwerk

GroenLinks-PvdA Alkmaar
info@groenlinkspvda072.nl
www.groenlinkspvda072.nl